

WVD

vlaams nationaal

VOLKSUNIE

Weekblad 11^e jaargang nr 52
25 december 1965

Beheer: M. Lemonnierlaan 82, Br. 1.
Tel. 11.82.16; pcr. 1476.97, Volksunie,
Brussel 1 — Redaktie: Sylvain Du-
puislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98

Losse nummers 8 fr.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers

**VREDE OP AARDE
AAN ALLE
MENSEN DIE VAN
GOEDE WIL ZIJN**

Wij en gij

vlaams nationaal

« WIJ »

Inderdaad « ons blad » is in de meest gunstige zin veranderd. Het is nu een weekblad geworden dat bijna alle rubrieken behandelt.

Diogenes heeft wel zijn normaal kleedje verloren, maar zijn pen blijft toch even scherp.

Een aanwinst is zeker cartoonist Dress. De cartoons hebben hier in Vlaanderen ook hun aanhangers. De humor is fijn en zoals U zegt in mineurtoon.

De publiciteit neemt nu ook enkele bladen in beslag, dat is nu wel minder aangenaam, maar ja die zorgen dan ook voor het zo nodige zaad in het klassieke bakje.

Aan de nieuwe titel zal ik nog moeten wennen. De verhoging van de abonnementsprijs is billijk en niet meer dan logisch.

A.L., Kortemark.

GOED ZO!

De VU-verkozenen hebben zich bij de heropening van het parlement duchtig doen gelden, hun interpellaties en tussenkomsten waren heel raak. We beschikken thans over enkele klasseparlementsleden!

Het is onbegrijpelijk dat de Vlaamse CVP niet wakker schiet; men zou zeggen dat ze er zich reeds bij neergelegd heeft dat ze bij de volgende verkiezingen in Vlaanderen nog een grotere verkiezingsnederlaag zal oplopen dan die van mei jongstleden. Misschien moet, zoals de « Gazet van Antwerpen » onlangs schreef, de VU eerst 30 zetels hebben, alvorens de Vlaamse CVP niet alleen met de lippen, maar ook met de daad radikaal vlaamsgezind zal optreden.

De oogst is voor de VU niet te overschouwen, maar er zal hard moeten voor gewerkt worden.

E.V., St Gillis-Dendermonde.

« WIJ »

Mijn gelukwensen met de opzet van uw nieuw blad.

Het is een blad van allure geworden, te vergelijken met de Nederlandse weekbladen zoals « Vrij-Nederland », « Haagse Post » e.a.

Met de beste wensen voor de toekomst.

B.J.G., Den Haag.

FONDS

Gefeliciteerd hoor, met de « new look » van uw blad. Maar ik denk hier aan iets anders. In uw blad tref ik regelmatig oproepen aan voor steun. Voor lokale bladen, voor manifestanten die beboet werden, voor de Vlaams-nationale studenten te Leuven; het is genoeg om de tel kwijt te geraken. Ik zou voorstellen één solidariteitsfonds op te richten, dat er zou kunnen voor zorgen, dat al die oproepen gebundeld en de gelden verdeeld worden.

Ik verdien maar 6.000 fr. per maand, maar ben graag bereid jaarlijks 300 of 400 fr. af te dragen.

G.S.

HET GAAT OM MEER

In de strijd welke de Vlaamse Beweging voert, neemt het begrip « nationalisme » een zeer voorname plaats in.

Ik meen echter dat dit begrip, door de felheid waarmee ervoor gekampt wordt, vaak uit zijn verband wordt gerukt. Immers, dat er een belangrijke verbintenis bestaat met een algemener probleem staat buiten twiifel.

Het recht op eigen taal en ontwikkeling wordt reeds aangevoeld en nagestreefd. Nochtans moet voor hen die reeds voor dit laatste ijveren de vraag rijzen: waarheen moeten we gaan? Hoe moet, of zou het moeten worden met de mens zelf, met de sociale, economische

en culturele structuur die in dienst moet staan van het Hogere Mens-zijn.

De hoogste idealen en niets minder mag het wezen!

Daarom dient er een geest ontwikkeld, waarin alle menselijke waarden en dus ook deze der maatschappij, scherp worden gesteld en nagestreefd. Tijd hiervoor hebben we, hoewel hij dringt. Het streven dient gewekt waar het ontbreekt.

U.W., Antwerpen.

DOMUS DEI

Onlangs kregen we een herderlijke brief van het aartsbisdom Brussel-Mechelen onder ogen, met de doelstellingen van Domus Dei, aangevuld met een beknopt financieel verslag, waaruit blijkt dat aanzienlijke kredieten van het bouwfonds afvloeien naar hoofdstad - Brussel. Hierbij een paar bedenkingen.

De episcopale oproep boert er heel wat van zijn kristelijke principes bij in, wanneer we deze toetsen aan de werkelijke toestanden waarin de Vlaamse parochianen zich in Brussel bevinden.

Waarom steeds 'n beroep doen op de kristelijke solidariteit van alle gelovigen, wanneer het gaat om centen die achteraf in belangrijke mate worden aangewend tot volledige uitsluiting van

de Vlamingen binnen het parochiaal leven? Wat vertegenwoordigen de Brusselse kerken voor de Vlaamse gemeenschap?

Zijn ze niet veeleer kernen van ontleding, dan de grondpijlers waarop de Vlaams-kristelijke gemeenschap dient gebouwd?

Vlaanderen zendt zijn zonen uit... maar in eigen land, met name het hoofdstedelijk gebied van het aartsbisdom, worden de trouwste dienaars van de kerk door een welbepaalde geestelijke kaste miskend en misprezen.

Wat betekenen die talrijke Brusselse parochies met niet één vlaamsvoelend priester, zonder nederlandsstalig lager onderwijs, zonder nederlandsstalige kindertuin, zonder Vlaamse jeugdwerken, zonder enige binding tussen de geestelijkheid en de Vlaamse kristen?

Het is gekend dat zekere parochies een systematisch verzet voeren tegen iedere uiting van Vlaams gemeenschapsleven op parochiaal vlak.

Wat blijft er tenslotte over van de Kerk als bron van « godsdienstige levenskracht » en voedingsbodem « van een alzijdige kristelijke ontplooiing » voor de a priori uitgestoten - Vlaamse gemeenschap!

Men werpt vaak op dat er geen Vlamingen zijn. Dit is louter hypokrizie. De waarheid ligt andersom. Ze worden bewust aan de dijk gezet, men heeft ze nooit willen ontmoeten! Men had meer interesse voor een kapitaalachtige bourgeoisie dan voor de eenvoudige maar niet renderende godsdienstzin van de Vlaamse volksmens.

Nu nog leeft de superieure Mercier-mentaliteit voort en kijkt men geringschattend neer op het Vlaamse volk dat dan toch de hoeksteen is van de kerkelijke machtspositie in dit land.

Men doet een beroep op onze beurs. Waarom niet? Bouwstenen vallen niet uit de hemel! Maar men kan van ons toch niet verwachten dat we door onze

Vlaamse edelmoedigheid ons zelf de strop rond de hals hangen. W.D.P., Brussel.

ZEEMACHT

Ik las onlangs een artikel van drs. Jorissen, waarin de afschaffing van de Zeemacht bepleit werd.

Gezien wij als klein land niet kunnen ontsnappen aan de verplichting een leger op de been te houden, bestaat er geen reden om het in stand houden van onze zeemacht tegen te werken. De zeemacht is uiteraard de meest Vlaamse tak van ons leger en zij kan nuttig werk verrichten ten voordele van de zeevisserij. Zeer vele militairen, ook bij de zeemacht, zijn bewust van de grote rol welke de Volksunie als politieke drukkingsgroep speelt om de bevorderingskansen van de Vlaamse militairen te verhogen!

Het was dus verkeerd er juist de zeemacht uit te pikken als voorbeeld van mogelijke besparing. Dan neemt men bv. beter de pantsereenheden, gezien deze voor ons land geen enkel economisch nut hebben. Ze kosten veel en, terwijl vervoereenheden, genie-eenheden en andere minder dure legereenheden tot zelfs in vredetijd nuttig kunnen ingeschakeld worden, kan men voor de pantsereenheden, die ons naar het schijnt erlang zeer veel kunnen kosten, geen bestaansredenen vinden in vredetijd, terwijl hun praktisch nut in een moderne oorlog eveneens erg betwistbaar lijkt.

Een aanval op de zeemacht wordt te zeer aangevoeld als de aanval op personen, meestal Vlamingen.

M.C.V.D., Brussel.

De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redactie

Brussel, 22 december 1965.

Betr.: het jaarlijks verzuim.

De eerste lijsten met hernieuwde abonnementen die we van de post ontvingen, wijzen er op dat de eindejaarsvernieuwing - ditmaal gekoppeld aan de uitbreiding van ons blad - gunstig is verlopen. Over een paar weken zullen wij een volledig overzicht hebben en meteen weten we dan, hoeveel lezers de jaarwisseling ons heeft gekost.

Dat is ieder jaar een behoorlijk percentage: mensen sterven, mensen verhuizen, mensen krijgen hun buik vol van dit blad (neen, danke: we maken ons geen illusies) en vooral: mensen vergeten doodeenvoudig, het geld voor de hernieuwing klaar te leggen.

Ons blad verschijnt nu een maand op 24 blz. U kunt reeds zelf oordelen, hoe we het er van afbrengen en of we er inderdaad al dan niet op vooruit gegaan zijn. Mocht U tevreden zijn en tevens verzuimd hebben te hernieuwen, dan kunt U ons heel wat moeite en kosten besparen door het leesgeld (230 fr per jaar) te storten op pcr 1476.97 van Volksunie, Brussel I.

N.B.: P.v.H. uit Denderlœuw en H.v.B. uit Brasschaat drukten er schriftelijk hun verbazing over uit dat wij slechts twee brieven "contra" zouden hebben ontvangen. H.v.B. spreekt zelfs van boerenbedrog! Hand op het hart: het waren er maar 2. Sindsdien werden het er 4. De nieuwe contrapuntisten brengen we volgende week in "Wij en gij".

Ik ben uitgeslagen want...

EPEDA
PIRELLI
Dunopillo
STAR

... ik koop bij

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF
TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
BIJHUIZEN: Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18
Begijnenstraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallijfortlei 60, Dourne, Tel. 36.25.22

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel.: (03) 39.69.34.

— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen, voor alle verzekeringsvormen: Brand Leven Persoonlijke Familiale Auto - Wet - Burg Aansprakelijkheid

— Komt op het eerste verzoek voor: Overname van bestaande verzekeringspolissen Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

zo fopt men de vlamingen : de commissie vranckx

MR F. VAN DER ELST

Wij hebben reeds vroeger onze mening gezegd over de zogenaamde Vaste Commissie voor de verbetering van de betrekkingen tussen de Belgische taalgemeenschappen. Nu het wetsontwerp waardoor deze Commissie opgericht wordt, in Senaat en Kamer behandeld werd en de aanslag dus gepleegd is met medewerking van de meeste Vlaamse politieke mandatarissen, is het nuttig nog eens duidelijk in het licht te stellen wat deze Commissie betekent en wat er kan van verwacht worden.

Herinneren we er aan dat het plan om deze Commissie in het leven te roepen een van de bittere vruchten is van de fameuze Ronde Tafelconferentie voor de grondwetsherziening, waarop ook de beruchte artikelen 3 bis en 38 bis uitgebroed werden om de Vlamingen in dit land te beroven van hun demografische en democratische meerderheidspositie in het parlement. Een van de ergerlijkste schandalen sedert 1830 en een regelrechte aanslag op het Vlaamse volk. Er kan dus niet aan getwijfeld worden dat de bedoelingen van dezelfde heren met hun voorstel, een paritaire commissie op te richten, zeker niet waren de Vlamingen te helpen. Het is immers al te duidelijk dat studiecommissies opgericht worden om gestelde problemen op de lange baan te schuiven en iedere oplossing te ontwijken en uit te stellen. Van deze tactiek zijn de Vlamingen reeds ontelbare malen de naïeve, beetgenomen slachtoffers geweest: de Vlamingen zijn, na 135 jaar, nog

steeds de eisende partij in deze Staat, zij zijn het die moeten aandringen op positieve maatregelen, op doeltreffende oplossingen voor de gestelde problemen. Het zijn onze tegenstrevers die er alle belang bij hebben tijd te winnen, de toestanden te laten zoals ze zijn: ongestoord kunnen zij hun verfransingspolitiek voort zetten, hun hakken vegen aan de taalwetgeving, morgen — dank zij de nieuwe Commissie — de Commissie voor Taaltoezicht lam leggen, uitschakelen. Men moet er niet aan twifelen: de nieuwe Commissie wordt een wapen gericht tegen de Vlamingen, o.m. om de taalwetgeving terug af te breken, de terugkeer van de Voerstreek naar Luik te eisen enz...

Er heerst op dit stuk een ergerlijke dubbelzinnigheid, een opzettelijke verwarring. De Vlaamse C.V.P.-ers hebben betoogd dat de Commissie niet mag dienen om de bestaande taalwetgeving aan te vallen en af te breken.

De minister heeft hierop geantwoord: dat zij ongelijk hebben, dat de Commissie wel degelijk bevoegd is om zelfs op eigen initiatief voorstellen te doen om de bestaande wetgeving te wijzigen. Wanneer hij er aan toevoegt dat de Commissie niet met dit doel opgericht wordt, is dit een zeer goedkope geruststelling die niets inhoudt: het is niet het doel van de Commissie, maar ze is er niettemin bevoegd voor en zelfs de minister zal achteraf de Commissie niet kunnen beletten bv. de te

rugkeer van de Voer bij Luik aan te bevelen of de uitbreiding van de faciliteiten rond Brussel, enz...

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht zal verder adviezen kunnen geven over de interpretatie en de toepassing van de taalwetten; maar iedere moedwillige of bange minister zal zich beroepen op de nieuwe Commissie, die door haar politieke samenstelling veel meer gezag en invloed zal hebben dan de Commissie voor Taaltoezicht. Het voorwendsel om geen rekening te moeten houden met de adviezen van de Commissie Renard is zó gevonden.

De Vlaamse C.V.P.-senatoren hadden overschot van gelijk wanneer zij dit gevaar aangeklaagd hebben, toen zij hun amendementen indienden. Helemaal, zij hebben hun eigen amendementen eens te meer verloochend om te eindigen met goed te keuren hetgeen zij pas aangeklaagd en verworpen hadden.

Terecht is zelfs in de dagbladen van C.V.P.-strekking heftige kritiek los gekomen op deze niet te verantwoorden houding. Het is alleen maar spijtig dat deze pers, die goed genoeg weet dat deze nieuwe Commissie een bron wordt van ergernis en ontgoocheling, de moed mist om konsekwent de oprichting van dergelijke Commissie, met de huidige samenstelling en bevoegdheid, te verwerpen.

Wat er kan van verwacht worden leert ons het verslag van de senaatscommissie waarin we lezen dat de minister er op aandrang «alle bewoordingen te vermijden, die kunnen wijzen op het bestaan van meer dan één natie in België» (blz.9).

Een van de commissieleden betoogde «dat het doel van de Vaste Commissie juist is te voorkomen dat de Vlaamse en Waalse gemeenschap een juridisch bestaan zouden krijgen».

Voor wie zich nog illuzies zou maken is dit duidelijke taal: volgens minister Vranckx mag zelfs de Vlaamse gemeenschap niet vernoemd worden. Ziedaar een Vlaming die beschaamd is over zijn naam, die zijn volk volledig wil negeren.

Dat is het wat men in Vlaanderen niet wil geloven: in het officiële België is er sedert 1830 niets veranderd in de mentaliteit ten overstaan van de Vlamingen en het Vlaamse volk. In de grond hoopt men nog steeds, ons volk te kunnen denationaliseren en zo mogelijk verfransen.

Men durft het alleenlijk niet zo openlijk meer zeggen, men is voorzichtig. Er zou over deze

nieuwe Commissie nog veel te zeggen zijn: haar samenstelling miskent de werkelijke verhoudingen in dit land, beoogt niets anders dan de minorisatie van de bewuste Vlamingen in de schoot van de Commissie. De Vlamingen moeten door vervaling van de democratische beginselen, door uitsluiting van de Volksunie, in de hoek gedruwd en onder druk gezet om hen zoveel mogelijk toegevingen af te persen. Daarna zal men zich beroepen op de Commissie om de compromissen aan gans Vlaanderen op te dringen. Het ondermijnen van de positie der Vlamingen is ook de reden waarom Brussel als een afzonderlijke gemeenschap erkend wordt, met een eigen vertegenwoordiging, met een eigen statuut.

Het Studiecentrum Harmel was destijds nog een emanatie van het parlement. De leden van het Centrum werden door Kamer en Senaat gekozen.

Thans zullen de leden van de nieuwe Commissie niet meer aangeduid worden door het parlement, doch willekeurig door de regering benoemd op voordracht (in feite) van de partijbesturen.

Het ligt voor de hand dat de Volksunie moet protesteren tegen het machtsmisbruik gepleegd door de traditionele partijen die het democratisch beginsel van de evenredige vertegenwoordiging de nek omdraaien, de Volksunie — die in het Vlaamse land meer dan 10 t.h. van de kiezers vertegenwoordigt — a priori uitsluiten, om dan aan de P.V.V. evenveel vertegenwoordigers in de Commissie toe te kennen als aan de C.V.P.! Bedrog en nog eens bedrog: om de Vlamingen in de meest ongunstige positie te dringen.

Eens te meer tracht men de Vlamingen te paaien en hen wijs te maken dat ten slotte deze Commissie ook wel nuttig werk zou kunnen leveren, dat de Vlamingen maar moeten uitkijken en op hun hoede zijn.

Ondertussen worden de Vlamingen gefopt en moet men geen profeet zijn om te voorspellen dat zij het zich bitter zullen beklagen.

Het was de plicht van de Vlaamse politieke mandatarissen, radikaal te weigeren in de gegeven omstandigheden — in dubbelzinnigheid en verwarring — hun goedkeuring te hechten aan een initiatief dat ingegeven is door vlaamsvijandige motieven en doeleinden.

Men zal niet kunnen zeggen dat wij niet gewaarschuwd hebben!

• De houding van
prof. F. Van Mechelen

onthouding !

(kv) In België is de verhouding directe - indirecte belastingen slecht en ze wordt door de financiële maatregelen der regering nu nog slechter. Dit is in vele opzichten te betreuren. Onrechtstreekse belastingen zijn kostprijsverhogende belastingen en worden afgewenteld op de koper. Het zijn de kopers die ze betalen. Zeldzame uitzonderingen, die zouden te verklaren zijn door een sterke concurrentie, bevestigen de algemene regel. Iedereen wordt door de onrechtstreekse belastingen op dezelfde voet

gesteld: arm en rijk, allen betalen even veel. Het meest echter betalen de grote gezinnen, die grote verbruikers zijn. Daarom ook heeft de Bond der Jonge en Grote Gezinnen zich steeds verzet tegen verhoging der indirecte belastingen.

In werkelijkheid is het offer dat gevraagd wordt, niet hetzelfde. Het maakt een groot verschil uit voor iemand met een bescheiden inkomen bv. 1 fr per liter benzine meer te betalen, dan voor iemand die wellicht de benzine laat betalen door de firma en de uitgave bij de «algemene onkosten» laat voegen en aftrekken voor de belastingen! Daarom werden onrechtstreekse belastingen steeds beschouwd als anti-sociaal, sociaal onrechtvaardig.

Nu heeft men zelfs een uitvlucht gezocht in het voorwendsel dat zij in feite toch progressief zouden zijn: omdat niet alle produkten even zwaar belast worden. Een onaantvaardbare redenering, beschamend voor mensen

die zich sociaal noemen. Om een voorbeeld te geven: radio en televisie-toestellen worden als luxe zwaar belast: 18 t.h. Moet een radio of een televisietoestel beschouwd worden als een luxe die buiten het bereik moet blijven van de kleine man, voorbehouden voor de rijke? Hoeveel arbeiders en bedienden zijn er niet die, gelukkig maar, reeds een auto bezitten. Is dat een luxe die hen moet ontzegd worden? Is het dat wat men bedoelt?

Dit is — in grote lijnen — het betoog dat door V.U.-voorzitter Van der Elst verleden week tijdens het Kamerdebat werd gehouden.

Om de fatale gevolgen van een stijging der indirecte belastingen te keer te gaan bij degenen die er zwaarst worden door getroffen — met name de grote gezinnen — diende mr. F. Van der Elst een amendement in, waarbij aan de grote gezinnen een verhoogd belastingvrijdom zou worden verleend.

Dit bij uitstek rechtvaardig en sociaal amendement werd door de meerderheid verworpen. Er dient hier even de aandacht gevestigd op de houding van prof. Frans Van Mechelen, voorzitter van de Bond der Grote en Jonge Gezinnen en C.V.P.-volksvertegenwoordiger. De Bond die hij voorziet, heeft zich uitgesproken tegen de verhoging der indirecte belastingen.

Wat deed de voorzitter?

Hij onthield zich! En hij rechtvaardigde zijn onthouding als volgt: «Ik ben het fundamenteel eens met het amendement, maar om politieke redenen onthield ik mij».

Het is gebeurd zoals wij voorspelde: omwille van zijn partij, schoot de voorzitter zijn Bond in de rug.

Het is dan ook niet te verbazen dat de verklaring van Van Mechelen op alle oppositiebanken met een luide spotlach en op heel wat meerderheidsbanken met een misprijzende glimlach werd aanhoord.

■ *Leuven in het brandpunt*

na de betoging

(tvo) Leuven bleef deze week in de aktualiteit. De twee belangrijkste feiten der jongste dagen waren: de stellingname van de Vereniging der Vlaamse Professoren en de vergadering van het episkopaat. De Vlaamse professoren, die verleden zaterdag in algemene vergadering bijeenkwamen, keurden een lange motie goed die aan de regering, het parlement en de pers werd overgemaakt. In deze motie wordt niet direct over Leuven gesproken, maar de kontekst laat aan duidelijkheid niets te wensen. De Vlaamse professoren herinneren er aan, dat het kompromis van Hertoginnedal tot stand kwam op zeer ernstige toegevingen vanwege de Vlamingen; verdere toegevingen — vooral te Brussel en in Vlaams-Brabant — zijn uitgesloten.

De Belgische bisschoppen vergaderden met op de dagorde de Leuvense universiteit. Een verklaring werd na deze vergadering niet afgelegd, zodat we er het raden naar hebben wat er eigenlijk werd gezegd. Naar verluidt zou het episkopaat trouwens onderling verdeeld zijn over de kwestie. Zo wordt gezegd dat Mgr. De Smedt de overheveling van de Walen naar Wallonië genegen is.

Kardinaal Suenens daarentegen zou van mening zijn, dat er geen enkele reden is om opnieuw een standpunt in te nemen: het vroegere is nog altijd geldig!

Het episkopaat zou zich schromelijk vergissen, moest het zijn politiek bazeren op de overtuiging dat de Vlaamse houding t.o.v. Leuven de houding is van een zeer kleine minderheid en dat de (wat zij noemen) « kampanje tegen Leuven » wel zal koelen zonder blazen...

■ *Uitleg gevraagd!*

de tolkenschool te brussel

(wj) Een sterk verhaal noemden we verleden week het verhaal van de staatstolkenschool te Brussel. We hebben minister Van Bogaert langs de parlementaire vragen om enkele ophelderingen gevraagd:

« Brussel wordt geregeld bezongen als de tweetalige hoofdstad van een tweetalig land. Officiële en vooraanstaande persoonlijkheden beweren in idealistisch gekleurde officiële of officieuze redevoeringen, dat Brussel open staat voor beide Belgische taalgemeenschappen en zelfs voor de taalgemeenschappen van het Europa der Zes.

« In schrille tegenstelling daarmee staat het Nederlands hoger onderwijs te Brussel. Men doet alles om dit Nederlands hoger onderwijs uit Brussel verwijderd te houden en om er het franstalig hoger onderwijs te bevorderen.

« De universiteit Leuven wil haar franstalige medische fakulteit gedeeltelijk te Brussel vestigen.

« De Vrije Universiteit Brussel saboteert de uitbreiding van haar nederlandstalige vleugel.

« Ten aanzien van de hogere tolkenschool (« Institut technique de l'état ») wordt een diskriminerende politiek gevoerd te nadele van haar nederlandstalige afdeling.

« De Minister-Staatssecretaris is de natuurlijke verdediger van het Nederlands onderwijs in Vlaanderen en te Brussel.

« Kan hij me mededelen of hij deze nefaste ontwikkeling, diskriminerend ten overstaan van het hoger Nederlands onderwijs te Brussel, volgt en welke middelen hij overweegt om de gelijkheid van beide taalgemeenschappen op het gebied van het hoger onderwijs in de hoofdstad te bevorderen? »

Dit was de tekst van een eerste vraag.

In het Koninklijk Besluit van 16 april 11. is de naam van de school noch die van de straat, noch die van de stad vertaald. Ook staat er in de vertaling: de afdeling « langues ». De school behoorde echter tot het Frans regime, ook de Nederlandse afdeling, die samen met de Franse gesticht werd in 1958. De vertaling spreekt niet van « een » afdeling « langues » maar wel van « de ». En « de » afdeling was tweeledig, zo betogen de Nederlandse en Vlaamse studenten.

Dat besluit was van minister Van Elslande!

Plotseling (in het Staatsblad van 4 dec. 11.) wordt de naam van de school wel vertaald en dit voor de eerste maal. Nergens lezen we echter een koninklijk besluit dat er een nieuwe school opgericht werd.

Opgeschrikt door de beroering in de pers publiceerde de minister-staatssecretaris op 15 december een mededeling, die wemelt van onjuistheden.

Het heet thans dat er een afdeling « bazistaal Nederlands » opgericht werd in die school. Geen enkele student weet er iets van!

Wij lezen « dat er een oplossing gezocht wordt voor de nederlandstalige studenten, die bekwaam zijn studies van het niveau A5 te volgen ».

Maar alle studenten kunnen dat, vermits ze houder zijn van een diploma humaniora!

Er zou niet voldaan zijn aan de gestelde bevolkingsnormen vervat in het « K.B. van 15 april 1965 ».

Maar uit de artikels 8 en 9 blijkt, dat een tolkenschool gemiddeld slechts 20 leerlingen per jaar moet hebben en er zijn er 160.

Trouwens, zo er 500 studenten nodig zouden zijn, heeft de Franse afdeling die ook niet. En zo alle studenten uit die school tellen, waarom dan alleen voor de Franse afdeling en niet voor de Nederlandse?

Over al deze punten heb ik in parlementaire vragen uitleg gevraagd.

Men tast in het duister waarom minister Van Bogaert zo tegen Nederlands hoger onderwijs zou gekant zijn. Men vertelt dat hij het ambt van professor niet

deze week in het land

- Na een aantal interpellaties gehoord te hebben, behandelde de Kamer de zgn. commissie Vranckx. De Senaat boog zich over de financiële regeringsvoorstellen.
- Het Verbond der Vlaamse professoren spreekt zich uit voor een volwaardige Nederlandse universiteit te Leuven.
- C.V.P. en A.B.V.V. kongresseerden.
- Te Veurne begon het proces der « protestanten » tegen de Franse preken van de kust.

wil laten ontwaarden. Maar de Vlaamse socialistische professoren stemmen altijd braaf voor meer hoger Frans onderwijs.

Er zijn immers 4 Franse tolkenscholen tegen 1 Nederlandse.

En dat is een echte schandel!

■ *Van den Daele ging weg...*

het c.v.p.-kongres te luik

(wl) Van gesmoorde knal gesproken! Verleden weekend is het CVP-kongres er een geworden. Met de hulp van de pers en het overige propaganda-apparaat was het maandenlang voorbereid. Het schema stak zelfs niet slecht in elkaar. Todts, Derine, Kiebooms als politiekers en verder een hele reeks CVP-joernalisten hadden met kritiek op het verleden de CVP aangepakt; zo Herman Todts in de « Gazet van Antwerpen »: « Hebben de jongeren nog vertrouwen in de CVP? », wat

door hem zelf met een categoriek « neen » beantwoord werd. Een zelfde kritische houding werd aangenomen op het vlak van de invloed der Vlamingen in de CVP. En dan kwam steeds de verwijzing naar het nieuwe kongres dat de metamorfose ging brengen, een nieuwe CVP zou tevoorschijn toveren. Een CVP waarin jongeren en Vlamingen opnieuw vertrouwen zouden kunnen hebben.

Wat werd het in werkelijkheid?

Een luidruchtig politieke stoom afdalen. Een oplappen of herschilderen van de gevel. Met dezelfde beroerde welsprekendheid waarmee CVP-opiumschuivers onlangs het begrip kultuurautonomie voor Vlamingen en Walen plakten op een politiek die zelfs budgettair praktisch volledig van het unitaire gezag bleef afhangen — met diezelfde woordkramerij spreken sommigen nu van ruime autonomie voor de Waalse en Vlaamse vleugels.

Krantentitels leren weinig. Als Vlamingen moeten we gewoonlijk zelfs de franstalige pers er op nalezen om de draagwijdte van bepaalde goedklinkende kongresbesluiten te situeren. Het heeft allemaal zeer weinig te maken met wat een Vlaamse joernalist in trance zelfs dief noemen « een Vlaamse partij ». Er is zelfs geen sprake van een federalisering van de twee vleugels. Het komt er tenslotte op neer dat de vleugels over een aantal zaken uiteindelijk hun mening kunnen geven aan het nationaal CVP-komitee, waarin de Vlamingen geminoriseerd blijven door Walen en franskiljons. Wat zal er door die dubbele versnijding van de Vlaamse wijn nog overblijven tegen dat hij in het stadium van de wettenmakerij komt? Een eerste kompromis met de Waalse CVP-ers, een tweede met de regeringspartner. Met in beide gevallen als basisgegeven steeds de sullige goodwill van de Vlaamse CVP-ers.

Op het kongres zegde senator Vandekerckhove « dat na 20 jaar de Vlaamse CVP-ers als hun beste bondgenoten nog steeds de Waalse CVP-ers hebben ». Dit op een ogenblik dat in de Voerstreek de Waalse CVP-senator Baltus de hoofdverfranser blijft, dat in de Brusselse gemeenteraad de franstalige CVP-ers mee verantwoordelijk zijn in het benoemingschandaal van topambtenaren tegen de te Hertoginnedal plechtig aangegane verbintensissen van Van den Boeynants in. Op een ogenblik dat in de commissie Vranckx de Vlaamse CVP weer eens betrouwt op de « goodwill van de Walen ».

Quid leges sine moribus? Wat baten verordeningen of wetten als de geest ontbreekt? In de perspiegel kan men merken dat Belgicistische beroepsalarmisten als Van Eynde en de « Libre Belgique » voor de duizendste maal de eenheid van het vaderland weer bedreigd zien.

De « Nieuwe Gids »-unitaristen, die hun Vlaamse pappenheimers kennen, zijn er meer gerust in. De beslissing blijft op het politieke vlak tenslotte bij het topcenaakel dat in de CVP verder het mooi en slecht weer voor Vlaanderen zal maken. Op politiek gebied zal er weinig veranderen. De Vlaamse CVP doorbreekt programmatisch de voor Vlaanderen nadelige gebondenheid aan het CVP-unitarisme en aan de anti-Vlaamse grondwetsziening niet. De kooi van de Vlaamse meerderheid wordt enkel wat hoger gemaakt. Als zij niet te hoog wil stijgen, kan zij het gevoel van vrijheid hebben. Wil zij hoger stijgen dan de opgelegde beperktheid, dan zal het aanbotsen tegen de kooi des te pijnlijker worden. Ten bewijze: Van den Daele, die nog niet zo lang geleden een programma ontwierp voor echte hervormingen om de CVP in Vlaanderen weer armslag te geven, is er gedegouteerd van onder getrokken op dit « Vlaamse bevrijdingskongres ».

DIE ENE DAG

*We zien vandaag alleen de roze kant der dingen.
Er zit een gouden glimlach op de plastic boom
en op de dure krib, waarboven engels zingen.
We baden ons de hele Kersdag in de room.*

*Tevreden gaan wij weer de hete punchbowl mengen
en uren knagen aan de vetste ganzebout,
waarna we hoogstvoldaan een enkel traantje plengen
voor 't brave Wicht, dat blijkbaar zoveel van ons houdt.*

*Wat zijn we vroom, wat zijn we deugdzaam — wij, de braven
die bontbeladen naar een chieke nachtmis gaan
en dan met nieuwe appetijt weer huistoe draven,
waar nog wat koude kip met appelmoes bleef staan.*

*We zijn van goede wil dus, lijk het Hem believe.
Maar morgen neemt eenieder zijn gewone draai;
dan gaan wij onverpoosd weer stapels duiten klieven.
Dan zijn we trouw onszelf: een overmaatse haai.*

dio Genes.

Wij nazijn

Vlaams nationaal

WANORDE

Zelden heeft de C.V.P. — nochtans berucht om haar slordige organisaties — een wanordelijker kongres gehouden dan dat van verleden weekend.

De door het Nationaal Komitee van de partij opgestelde statutenwijzigingen lokten een stortvloed van 386 amendementen uit, waarvan er een groot deel verdedigd en besproken werden tijdens het kongres. Het werd een lawine van sprekers en van — meestal onbenullige — tussenkomsten. Het kongresbureau (de heren De Spot, Vandekerckhove en Parisi) werd weggespoeld en tussen de muren van de grote zaal van het Luikse kongressenpaleis installeerde zich de meest onbeschrijflijke chaos.

DE STEMMINGEN

Te midden van die chaos werd gestemd. De verwarring was volledig, toen eerst meegedeeld werd dat de stemmingen uitgesteld werden tot zondagvoormiddag, waarna deze beslissing vlak daarop werd herroepen.

Men stemde dus een hele reeks wijzigingen, zonder goed te beseffen waarover het ging. De kongressisten verliezen tijdens de stemmingen eerst in kleinere groepjes en daarna massaal de zaal, zodat de vergadering uiteindelijk bij gebrek aan belangstellenden moest opgeheven worden.

In die sfeer, en nadat Van den Daele het reeds woedend was afgestapt, kwam de beslissing over de grotere autonomie voor de partijvleugels tot stand! De « Vlaamse overwinning »!

DE « OVERWINNING »

Deze ruimere autonomie is de zoveelste « overwinning » van de Vlaamse C.V.P. Als zodanig werd ze ons deze week trouwens door de Vlaamse C.V.P.-pers tot in den treure voorgeschoteld.

Herinneren we er aan, dat de eis voor ruimere vleugelautonomie anno 1963 met klem gesteld werd door de... Waalse christen-demokraten. Het is slechts nadat door deze Waalse eis het licht op groen werd gezet, dat de Vlaamse C.V.P.-ers — een Van den Daele niet te na gesproken — het waagden, voorzichtig mee te ijveren voor een stukje autonomie.

Een kinderhand is gauw gevuld: de ruimere autonomie betekent nauwelijks méér dan een drol in een puntzak. Zo moeten bijvoorbeeld de Waalse en Vlaamse parlementaire vleugels gemeenschappelijk beraadslagen en een unitaire beslissing nemen, telkens wanneer een van hen zaken behandelt die « rechtstreeks of onrechtstreeks » (zo zegt het de tekst!) de andere vleugel aanbelangen.

RECHTSTREEKS

OF ONRECHTSTREEKS

Deze sibillijnse omschrijving « rechtstreeks of onrechtstreeks » omvat zowat alles. Men zal inderdaad in ons land vergeefs naar problemen zoeken die rechtstreeks of onrechtstreeks niets te maken hebben met de beide vleugels.

Met een dergelijk « statuut » wordt de zogeprezen autonomie een bespottige. Van den Boeynantspersoonlijk gaf zich

...kongres der georganizeerde wanorde...

trouwens niet eens de moeite, de Vlaamse illusies te ontzien. Tijdens zijn toespraak zondagmiddag zegde hij brutaal zijn mening die hierop neerkwam: « statuten of geen statuten, autonomie of geen autonomie: op de mentaliteit en de mensen komt het aan ». En over die mentaliteit liet hij geen twijfel bestaan: « de wil om gemeenschappelijk te leven moet in de toekomst nog méér tot uiting komen dan in het verleden ». Om zeker niet verkeerd begrepen te worden, verduidelijkte hij zijn mening met een (wel zeer onjuiste en manke) vergelijking: « Zelfs in federale landen zijn de partijen unitair ». Daarmee was het beslissend woord gevallen: unitair!

De Vlaamse C.V.P.-ers zijn wel zeer naïef, indien zij menen dat zij met deze schijn van een schim van autonomie de Volksunie bij de Vlaamse

openbare mening — en vooral, bij de jongeren! — de pas zullen afsnijden! In hun binnenste geloven zij het trouwens zélf niet!

TEKEN AAN DE WAND

Zij geloven het zelf niet omdat zij langzamerhand beginnen te beseffen dat de Vlaamsgezinde opinie gewonnen is voor federalisme en zich niet meer laat paaien met minimalistische schijnoplossingen.

Dit besef zal er tijdens het kongres niet op verminderd zijn. Want zelfs in de « gave appel » der C.V.P.-kongressisten zat reeds de « worm » van het federalisme. Toen de oude baron Nothomb (een brave, maar ietwat verwarde man) de tribune besteeg om de gevaren van het federalisme uit te voeren op te sommen, werd

hij onthaald op het protestgeroep van een groep Vlaamse christen-demokratische jongeren.

De tijd komt dat deze jongeren — althans de eerlijken en niet-berekenden onder hen — zullen inzien dat het vleugelgeklapper in de C.V.P. niets oplost. De tijd komt dat zij de federalistische oplossing — waarvoor zij gewonnen zijn — zullen nastreven in een federalistische partij.

Zij zijn steeds welkom!

PROFICIAT, JAN!

We lazen dat Jan Verroken verleden zondag op het banket tijdens het C.V.P.-kongres een der mooiste prijzen uit de tombola won: een jachtgeweer.

Proficiat, Jan! En wat zal er zoal geschoten worden? Bokken of kemels?

voorrang voor limburg!

In en bij de regeringsverklaring werd steeds opnieuw gesproken over « priorité pour la Wallonie ». En inderdaad moet men erkennen dat tal van Waalse industriegebieden te kampen hebben met veroudering van bevolking en uitrusting. Terwijl bovendien de aanslepende crisis in de steenkolenrijverheid de werkgelegenheid aantast.

Wij kunnen echter niet aanvaarden dat de vele probleemgebieden in Vlaanderen daardoor zouden uit het oog verloren worden! En zopas is daar de motie van het V.E.V. geweest, die in scherpe taal de discriminatie tussen Vlaamse en Waalse ontwikkelingsgebieden aankloeg. In het bijzonder geldt zulks voor een ganse Vlaamse provincie: Limburg.

Limburg telde einde vorig jaar 614.627 inwoners (zoveel als Namen en Luxemburg samen), terwijl de geboorten het hoogst liggen van het ganse land (22,7 per duizend tegenover 7 voor gans België en 18,41 voor Vlaanderen). Deze jonge provincie met haar dynamische bevolking wordt nu bedreigd door een zeer ernstige crisis: de teleurgang van de steenkolenmijnen. Als eerste in de reeks komt Zwartberg aan de beurt; andere zullen volgen! Ook Wallonië heeft dit gekend; de rege-

ring heeft daar een enorme reconversiepolitiek gevoerd en gaat verder groot-scheepse plannen uitvoeren.

In Limburg stelt zich, met een lichte vertraging, het probleem evenwel veel scherper dan in Wallonië ooit het geval was. Waarom? Limburg is eenzijdig afgesteld op de mijnen: 37 % van de werkgelegenheid voor mannen, tegenover bv. 6 % in Luik en 15 % in Henegouwen. Op elke 100 fr. verdiensten komen er in Limburg 18,70 fr. van de mijnen, tegenover 3,70 fr. in Luik en 8,50 fr. in Henegouwen. Tot 1970 zou de werkgelegenheid verminderen met bijna 8 % in Limburg (2,6 % voor Luik en 3,9 % voor Henegouwen). Het aandeel der vreemdelingen is het laagst in Limburg: 63 % der mijnwerkers zijn er mensen uit eigen streek, tegenover slechts 35 % in Luik en nauwelijks 7 % in Henegouwen.

Terecht wordt thans alarm geslagen in Limburg en wordt de regering verweten, de veel scherpere crisis daar verwaarloosd te hebben ten voordele der Waalse mijnstroken.

Wat moet nu gebeuren om Limburg de normale expansie te bezorgen waar deze provincie recht op heeft, ook bij verminderde activiteit in de steenkolenmijnen?

Het antwoord bestaat uit vier delen: de autowegen, de kollektor, de industriezones en een bewuste politiek van investeringen.

1) AUTOWEGENNET.

In het programma van autosnelwegen 1965, opgesteld door de Beneluxministers, komt de E-39 (Lummen-Stein-Aken) achteraan. Deze weg verbindt Antwerpen via een deel van de Boudewijnsnelweg met Aken. Velen menen dat de huidige Boudewijnweg de kortste verbinding vormt van Antwerpen met het Roergebied, doch ze vergeten dat deze baan een zeer grote omweg maakt over Luik: Antwerpen-Keulen bedraagt nu 230 km, terwijl de afstand slechts 205 km is via de E-39. Berekeningen van de verkeersspecialist dr. De Waele wijzen uit dat door deze inkorting jaarlijks 100 miljoen wordt bespaard aan de weggebruikers!

Voor het probleem dat ons hier bezig houdt, is de aanleg van de E-39 van levensbelang. Hij zou een moderne verbinding tot stand brengen tussen de industriegebieden van Vlaams- en Nederlands-Limburg. Voor het ogenblik is de toestand daar ongehoord: een bevolking van 700.000 personen in Nederlands-Limburg beschikt over geen rechtstreekse verbinding met een bevolking van 300.000 personen in Midden-Limburg! Hier komt het rampzalige karakter der scheiding van 1830 wel zeer scherp tot uiting!

2) KOLLEKTOR.

Een grote riool voor het lozen van afvalwater moet dringend verwezenlijkt worden van Genk via Hasselt en Beringen

naar Antwerpen (naast het Albertkanaal). Deze aanleg is de noodzakelijkste voorwaarde voor de oprichting van een scheikundige nijverheid in Limburg.

3) INDUSTRIEZONES.

Deze moeten uitgebouwd worden rond vaste kernen. Door de Limburgse Economische Raad werden 8 vestigingsplaatsen voorgesteld: Tessenderlo, Lommel, Bree, Mechelen a.d. Maas, Hasselt-Genk, Lummen, St.-Truiden en Tongeren.

Een klare en vaste ruimtelijke ordening moet hier verkregen worden.

4) INVESTERINGSPOLITIEK

Nauw met het derde punt verbonden, is de noodzaak van een aanmoedigingspolitiek door de overheid, van nieuwe investeringen in de zones. Wat voor de Borinage miljarden heeft gekost, mag ook voor Limburg uitgaven met zich brengen, die dubbel en dik zullen renderen in de toekomst van deze provincie.

De regering moet stelling nemen in het probleem Limburg. Naar verhouding leven meer mensen van en in de mijnen daar dan in Wallonië. In tegenstelling tot Nederlands-Limburg, waar een ganse scheikundige nijverheid tot stand kwam, werd Limburg enkel als reservaat beschouwd van goedkope arbeidskrachten voor de Waalse fabrieken.

Een degelijk reconversieplan, gesteund op de voornoemde vier elementen, moet dan ook voorrang krijgen in de sociaal-economische politiek. De E.G.K.S. moet worden gevraagd, haar volle steun te geven.

De toekomst hoort aan Limburg!

E. Slosse.

Wij nazijn

Vlaams nationaal

SIMBOLISCH

Symbolisch voor de verhoudingen in gans de C.V.P. was de verhouding aan de kongres-bestuurstafel: de Waal Parisis drukte de Vlaming De Spot gewoonweg in het hoekje. Parisis sprak, onderbrak de tussenkomsten als het hem zinde, verleende willekeurig het woord, kortom en in één woord: hij gedroeg zich als de grote mijnheer, de baas achter de bestuurstafel. Jan De Spot, die we kennen als een beschaafde maar brave Vlaming, mocht Parisis stilzwijgend en tam assisteren...

COMPUTERS

C.V.P.-voorzitter Van den Boeynants trachtte in zijn kongresrede af en toe geestig te zijn. De geestigheid van een Brussels spekslager, natuurlijk.

Om de beide taalgemeenschappen in deze periode van grondwetsherziening wat dichter bij elkaar te brengen, suggereerde hij het in leen vragen bij de Amerikanen van de computers, die gediend hebben om Gemini 6 en 7 bij elkaar te brengen.

Inderdaad: wie weet zou het niet helpen! De breinen die totnogtoe het zaakje hier moesten opknappen — inbegrepen dat van V.d.B. — brachten er niet veel van terecht.

CIVIELE LIJST

Op onze schrijftafel belandde enkele dagen geleden de tekst van de begroting der Dotatiën voor het dienstjaar 1966. Dit wetsontwerp vangt aan met de gebruikelijke formule « Boudewijn, koning der Belgen, Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, onze groet ».

De inhoud is dan ook wel een koninklijke groet waard. Ons aller Boudewijn ontvangt volgend jaar het peulschildetje van 52 miljoen 313 duizend frank, gekoppeld aan de indeks.

Daarnaast zijn er nog 6 miljoen als aanvullende dotatie voor de koninklijke familie en 4 miljoen 388 duizend voor Albert en Paola. Elisabeth zaliger moest het stellen met 4 miljoen.

Herinneren we er even aan dat de president der Franse republiek, tevens voorzitter van de landen der Gemeenschap, jaarlijks 11 miljoen ontvangt.

Maar wie zou durven betwisten dat één Boudewijn vijf de Gaulle's waard is?

250 WERKLOZEN

De beroering over de dreigende sluiting der koolmijnen in Limburg werd nog verergd door het nieuws over de stop-

In Rusland is er (officieel) natuurlijk geen Kerstkindje, zelfs geen Kersman. Wel een « Winterman » met kerstbomen, klatergoud en heel de sfeer die een vroegere generatie van forser bolsjewisten stellig « burgerlijk dekadent » zou hebben genoemd. Maar te Moskou (foto hierboven) zijn de kinderen dezer dagen net zo als in Amsterdam of New-York...

zetting van de werkzaamheden in de Lommelse katoendrukkerij « De Kempen », waardoor 250 arbeiders — waarvan sommigen al tien-

tallen jaren in het bedrijf werken — op de straat zullen gezet worden.

De Lommelse katoendrukkerij is een filiaalbedrijf van de Nederlandse onderneming n.v. Texoprint, die in Nederland zelf nog een zestal exploitatiezetels telt.

Alhoewel het bedrijf te Lommel gezond en winstge-

vend is, wordt het opgeofferd aan een algemene reorganisatie van de n.v. Texoprint, die al haar activiteiten samen-trekt in één grote nieuwe fabriek te Boekerlo in Nederland.

Het Lommels drama — want dat is het voor de betrokken werknemers — herinnert nog eens ten overvloede aan de gevaren en nadelen van door buitenlandse groepen en firma's gecontroleerde bedrijven — Achillespees van de Vlaamse economie.

« VRIJHEID »

De heer Pierre Van Halteren, P.L.P.-schepen van openbare onderstand te Brussel, heeft een Club Roger Motz opgericht, met de langadige ondertitel « Mouvement d'unité nationale pour les libertés linguistiques, culturelles et sociales ».

Het is niet moeilijk, te raden wat een der hoofdbekommernissen van deze vrijheidsstrijder is: afbraak van de taalwetgeving.

Het is niet overbodig er even aan te herinneren dat de zopas herkozen C.V.P.-voorzitter Van den Boeynants, kollega van Pierre Van Halteren in het Brussels schepenkollege, ter gelegenheid van de gemeenteverkiezingen verklaarde dat de C.V.P. in geen enkel schepenkollege zou zeten dat de afbraak van de taalwetgeving voorstaat.

De Brusselse schepen Van Halteren komt doodkalm verklaren dat de taalwet hem geen barst kan schelen en in zijn ambtsgebied kloppen de feiten prachtig met deze verklaring.

C.V.P.-voorzitter Van den Boeynants doet alsof hij langs die kant doof is.

Zo past het de « nationale » voorzitter van de grote CVP!

GELUKWENSEN...

Nee, dit is geen late hulde aan pater Stracke, hoe helder en hoe dankbaar Nemrod zich ook woorden van hem herinnert die hij straks dertig jaar geleden als heel jonge luisteraar hoorde uitspreken! Gelukwensen voor en van pater Stracke zijn woorden voor ons gehele volk - tot en met de bannelingen die zoals Wies Moens, ongebroken nooit kruipen kunnen.

Er moeten zeer dringend enigszins ironische gelukwensen uitgedeeld worden, er moeten met grote aandacht gelukwensen genoteerd worden. Want in wat de mens wenst en het wensen waard vindt, openbaart hij zichzelf. Dit wordt dan een niet helemaal originele, maar toch merkwaardige tentoonstelling!

Aan de reeds lange reeks ongestrafte aanslagen kunnen in dit land als gelijkwaardig genoteerd worden: de misdadige en barbaarse roof van het Brusselse Manneke. Deze roof is na een maand grondige huiszoekingen en opsporingen nog steeds niet opgelost. Met grote discretie wordt de aanslag op de anti-Franse Leeuw van Waterloo omringd.

Het Belgisch gerecht en de trouwe vaderlandse pers zwijgen zich sinds weken dood over de nasleep van de betogingen aan de kust. Wanneer moet er nog eens een aanhouding in Spanje aangeklaagd worden? Over de vervolging (niet gerechterlijke vervolging, want zover is het nog altijd niet, het gerecht blijft maar onderzoeken) van Van Steenkiste heeft de roemruchtige « Standaard » nooit duidelijk mogen schrijven. Hoe gelukkig moeten die vrijgevochten geesten zich voelen, nu zelfs hun knechtse zwijgen hun zo gemakkelijk wordt gemaakt.

Politie en gerecht doen blijkbaar met een prijzenswaardige ijver een poging, hun traditionele rol in dit land verder te spelen. De misdaden niet zien van hen

die blijkbaar het « recht » hebben te doen wat ze willen, misdaden zoeken waar er geen zijn en in beide gevallen hun macht doen voelen en zoveel mogelijk schrik aanjagen. Daarvoor verdienen ze onze vaderlandse gelukwensen. Wie ze echter veel meer en heel oprecht verdienen, zijn zij allen die ook na de willekeurige aanhouding van Joris en Frieda zijn voortgegaan met protesteren, zijn zij die door geen huiszoekingen en heimelijke bedreigingen zijn klein te krijgen. Zodanig zelfs dat men daarna nog spreken kon over een « avondfeest Van Steenkiste ». Dit is beslist iets wat met een Pier(s) nooit zal gebeuren.

De laatste gelukwensen die we moeten noteren zijn die van mensen die zichzelf gelukwensen: de Walen te Leuven wensen zichzelf geluk met hun koelbloedigheid en de rektorale overheid (welke juist is niet zonder meer duidelijk!) sluit zich bij die gelukwensen aan. Om deze gelukwensen te waarderen, is het nodig twee zinnen te citeren uit het zeer nuchtere werk van dr. Willemsen: « Een groep Waalse studenten met fascistische sympathieën maakte van deze gelegenheid (1924, 9e Grootnederlandse studentencongres) gebruik om anti-Vlaamse relletjes op touw te zetten, die een tragische afloop hadden toen een Vlaams student door een revolvershot, door één der Walen afgevuurd, ernstig gewond werd. Tegen de herrieschopende Walen en zelfs tegenover de revolverschutter (werd) niets ondernomen ».

Aan hun eigen gelukwensen zullen de (nogmaals: welke?) academische overheden niet wijzer worden. Walen gelukwensen met hun koelbloedigheid is de goeden uitdagen... De ene dwaasheid trapt op de hielen van de vorige!

Nemrod.

Te Waterloo werd enkele dagen geleden in de kerk van Sint Franciscus een « keizerlijke herdenkingsmis » opgedragen naar aanleiding van de 150e verjaardag van Napoleon's laatste veldslag. De mannetjes in hun « loden soldaten »-pakje anno 1815 behoren tot de « infanterie » van het zgn. « 112e regiment van Gosselies », een Waalse folkloristische groep die de herinnering levendig wil houden aan het historische 112e, het Frans infanterieregiment dat vooral bestond uit Belgische vrijwilligers. Terwijl de Walen van het regiment 112 voor Frankrijk vrijwillig naar de Beresina trokken, doken in de Vlaamse bossen de « conscripts » massaal onder. Deze Waalse Oostfronters, die nooit vervolgd werden, worden in echt-vaderlandse sfeer verheerlijkt. Hoe rekbaar toch, dat patriotisme!

DE WAKKERE

De Waalse C.V.P.-vleugelvoorzitter en volksvertegenwoordiger voor Verviers, Albert Parisis, moest onlangs te Leuven op 'n studentenavond het woord komen voeren over het onderwerp « Le Wallon, un Belge qui s'éveille — De Waal, een Belg die ontwaakt ».

Toen de vergadering moest beginnen, was er nergens een Parisis te bespeuren. Zenuwachtigheid bij de inrichters, totdat geruime tijd later de telefoon ging. Inderdaad, het was Parisis. Hij verontschuldigde zich en beloofde, over een uurtje te Leuven te zijn: « een pijnlijk toeval... heu... ik ben in de trein in slaap gevallen en ik werd slechts wakker te Brussel ».

Si non e verò...

MILJONAIRES

In ons blad van vorige week deelden wij mee dat de minister van Financiën, in antwoord op een parlementaire vraag van V.U.-senator Elaut, verklaarde dat er in het belastingsjaar 1964 in gans België 4.450 personen een jaarlijks inkomen van meer dan een miljoen aangaven.

Mogen we naast dit ene cijfer eens een ander stellen? Te Aalst (stad, die ongeveer een half procent van de Belgische bevolking telt) zijn er niet minder dan 62 inwoners met een eigendom in Spanje. We zouden graag het cijfer voor heel het land eens kennen!

BERNARD

Laat ons vooraf uitdrukkelijk vaststellen dat de zaak Verbelen zelfs niet een randgeval van de Vlaamse beweging is. Er zijn destijds inderdaad ook Vlaams-nationalisten voor de rechtbank verschenen, omdat zij in het pre-revolutionaire klimaat van de laatste oorlogsmaanden — na veel innerlijke twijfel en met de dood in het hart — de terreur beantwoord hebben: een Theo Brouns echter had daartoe geen bevelen nodig van een Junclaus.

Wie zich beroept op het gezag van Jungclaus — de meest perfiede emanatie van een regelrechte verduitsingspolitiek — kan zich niet beroepen op iets anders.

Wij zouden dus over dat proces met geen woord gerept hebben, ware het niet de klownstreken die op de getui-

Bij het gesprek dat de Belgische bisschoppen deze week voerden over de Leuvense universiteit, zal de schaduw van de 8.000 betogende studenten verleden week woensdag stellig aanwezig geweest zijn.

genbank werden uitgehaald. De streken van professor Bernard.

CIJFERGEGOOCHEL

Wat die 500 t.h. Belgische expert daar te Wenen verteld heeft, was ongelooflijk. Ten eerste werd zijn getuigenis ontkracht door het evidente feit, dat Bernard in de periode waarover het proces handelde niet in België, maar in Londen verbleef.

Zijn visie op het hele probleem van kollaboratie, repressie en Vlaamse beweging was dan ook die van een perfect « Londoniter ».

De man deed aan een merkwaardige hogere wiskunde. Zo « bewees » hij, dat slechts 5 t.h. zijner landgenoten in de oorlog « gefaald » hadden: er waren immers « maar » driehonderd en zoveel duizend dossiers na de bevrijding, hetzij 1 dossier per ongeveer twintig Belgen.

De Weense juryleden hebben dat blijkbaar anders begrepen. Zij hebben vermoedelijk gesnapt dat de zeer geleerde heer Bernard daar een kemel van belang schoot en dat de driehonderd en zoveel duizend dossiers in doorsnee betrekking hadden op familiehoofden: getal dat dus te vermenigvuldigen is met vier of met vijf, om het werkelijke aantal te kennen van degenen die in de tredmolen der repressie raakten. Eén Belg op vijf!

« STUDENTEN EN PASTOORS »

Bernard verdedigde door dik en dun alle excessen en uitspattingen der repressie en hij maakte het ongetwijfeld de verdediging gemakkelijker om, aan de hand van citaten van een aantal Belgische prominenten, 't getuigenis Bernard af te takelen: het zijn tenslotte geen incivieken geweest die de repressie een « justitie van negerkoningen » een « anti-Vlaams program » noemden.

In zijn patriottieke ijvering professor Bernard zo ver, te beweren dat de Vlaamse beweging praktisch helemaal opgevouwen is en dat alleen nog « een aantal studenten en een paar pastoors » zich er mee bezighouden.

De Oostenrijkers, die in hun kranten destijds ellenlange verslagen met fotos over bij-

voorbeeld de honderdduizend Vlaamse betogers te Brussel hebben gelezen, zullen wel zéér verrast hebben opgekeken bij deze merkwaardige uitspraak van een « geschiedkundige » en « expert ».

DE JURY

Vandaag worden de Weense juryleden in de Belgische pers bedolven onder verdachtmakingen en schimpscheuten. Het lijkt echter geen twijfel dat die jury tot haar inderdaad verbazende uitspraak is gekomen mede door de hoerapatriottieke ijver van Bernard.

Typisch voorbeeld van een in zijn eigen denkwereldje en in zijn aftandse theorieën opgesloten francofoon, behept met een zo bekrompen mentaliteit dat hij zich buiten zijn eigen kringetje niet eens verstaanbaar en begrijpelijk kan makken.

Een Belg volle karaat!

Een jury is — te Wenen net zoals te Brussel of elders — inderdaad verre van onfeilbaar.

Zij heeft alleszins andere maatstaven en reacties dan een krijgsgerecht!

Het zou interessant zijn, eens te kunnen vaststellen hoe een Belgische jury zich zou gedragen in een zaak tegen Degrelle, op een assisenhof — zoals de grondwet dat voorschrijft!

ZWAKKE REGERING

Tijdens het Kamerdebat over de belastingverhogingen verleden week woensdag is eens te meer gebleken, hoe zwak de regering Harmel eigenlijk is. Ze liep wel geen enkel ogenblik direct gevaar, maar ze wankelde toch weer heftig op haar lemen voeten.

De moeilijkheden kwamen eens te meer vanuit de Waalse socialistische hoek. In de voormiddag had de socialistische Kamerfractie besloten, een tuchtstem uit te brengen voor de fiskale regeringsontwerpen. In de namiddag echter vroeg Larock een schorsing van de Kamerzitting: tijdens deze schorsing heropende hij opnieuw het hele debat, daarbij flink gesteund door de Waalse rebellen.

Naar verluidt zou Jos Van Eynde zich zozeer opgewonden hebben, dat hij dreigde met een neen-stem der Vlaamse socialist. Dat zou

het einde der regering betekend hebben en het dreigement maakte voldoende indruk om een aantal ongehoorzame schapen terug naar de kudde te drijven. Het was vooral Toon Spinoy, die zich beijverde om de scherven te lijmen. En Van Eynde zal zich — na wat schijnverzet — wel héél graag hebben laten sussen. We zien hem nog niet te vlug radikaal tegen zijn Waalse partijgenoten ingaan!

Inmiddels zijn de moeilijkheden van de regering er niet om vermindert sinds het A.B.V.V.-kongres verleden weekend stelling nam tegen het financieel beleid.

OPHITSING

De Vlaamse betoging in de Voerstreek, waarover we het elders op deze bladzijde hebben, heeft een staartje gekregen, de franskiljonse Voerburgemeesters hebben een besluit afgekondigd, waarbij voortaan alle betogingen en samenscholingen verboden zijn.

Merkwaardige mensen, die burgemeesters. Zélf kwamen zij onlangs afgezakt naar Brussel — hoofdstad van het land — om er met veel lawaai, voetzoekers en herrie te betogen. Maar in hun eigen gemeenten draaien zij de democratie eenvoudig de nek om. Want daarop komt het neer; ook verleden zondag waren het niet de Vlaamse betogers, doch wel franskiljonse herrieschoppers van buiten de Voerstreek (Baltus!) die de relletjes veroorzaakten.

Wat méér is: de burgemeesters hebben een eentalig-Frans pamflet laten verspreiden, waarin zij de bevolking aanraden zich te voorzien van « voldoende afweermiddelen ». Dat komt er op neer, dat zij hun volgelingen er toe aanzetten, Vlaamse betogers die naar dit Limburgs hoekje komen om er te verdedigen wat wet is en officiële regeringspolitiek totnogtoe, gewapenderhand te ontvangen.

De Voer-francofonen hebben merkwaardige opvattingen over ordehandhaving en democratie! Totnogtoe hebben zij het niet nodig geoordeeld, in te grijpen wanneer telkens opnieuw Limburgsgezinden, huizen en autos van Limburgsgezinden, het slachtoffer waren van overvallen en baldadigheden.

de voerstreek

De jongste tijd werden uit de Voerstreek steeds opnieuw Waalse terreurdaden gemeld. Zo zijn veertien dagen geleden 's nachts de ruiten verbrijzeld van de nieuwe autobus die de Vlaamse kinderen uit de Voerstreek naar Tongeren rijdt. De schade bedroeg niet minder dan 20.000 fr. Het was de vierde keer dat aan deze autobus door onbekenden zware schade werd toegebracht.

De heer Brabants, Vlaamsgezinde uit Moelingen, wiens ruiten reeds herhaalde malen stukgegooid werden, was onlangs opnieuw het slachtoffer van een overval. Toen hij 's avonds naar huis keerde, werd hij in de rug aangevallen en gekwetst.

Dit zijn slechts een paar greepjes uit een reeks, die al maar door langer wordt. De Vlaamsgezinden in de Voerstreek zijn blootgesteld aan de gewelddaden en plagerijen van Luikerwalen en hun handlangers.

Het zou vanwege Vlaanderen laf zijn, deze mensen in de steek te laten. Om hen een hart onder de riem te steken, trokken verleden zondag een honderdtal propagandisten uit het Antwerpse, w.o. dr Goemans, opnieuw naar de Voerstreek. Zij hadden zich voorgenomen, er in alle kalmte doch bestlist een betoging te houden. Daaraan hielden zij zich, zolang zij niet geprovokeerd werden.

De provokatie kwam echter en het beste bewijs dat ze van buiten de Voerstreek wordt geleid, leverde de aanwezigheid van C.V.P.-senator Baltus uit Aibel in de provincie Luik. Er werden enkele rake meppen uitgedeeld en Baltus maakte van de gelegenheid gebruik om de rol van de grote verongelijkte te spelen; hij stuurde zelfs een telegram naar het C.V.P.-kongres te Luik om zijn afwezigheid daar te verklaren door het feit dat hij gekwetst werd! Zijn eigen partijgenoten schenen te beseffen, dat deze verklaring met een grove korrel zout diende genomen te worden; ze lazen het brand-telegram niet eens voor.

Na aldus nog eens blij te hebben gegeven van Vlaamse waakzaamheid en van de onverbreekbare solidariteit met de Voerstreek en haar bevolking, keerden de Vlaamse manifestanten via de Nederlandse grens terug.

HET SCHANDAAL DER INDIREKTE BELASTINGEN

DR. E. RASKIN

Sedert de regering een merkelijke stijging van de onrechtstreekse belastingen in het vooruitzicht stelde, heeft de Volksunie zich duidelijk uitgesproken tegen deze belastingen. Getuige hiervan is de redevoering van mr F. Van der Elst in de Kamer van Volksvertegenwoordigers (10 november) en deze van drs W. Jorissen in de Senaat (17 november) evenals meerdere artikels in het partijorgaan (20 en 27 november, 11 december). Toch is het misschien niet overbodig nog eens het antisociale karakter van de geplande belastingsverhoging in het daglicht te stellen.

Rechtstreeks of direct zijn de belastingen, die slaan op een min of meer voortdurende toestand en die geïnd worden door rechtstreekse aanslag van de persoon die zich in deze toestand bevindt. Zo zijn bijvoorbeeld de grondbelasting, de mobilienbelasting en de bedrijfsbelasting rechtstreekse belastingen doordat zij slaan op het bezit respectievelijk van onroerende goederen, van roerende goederen en van een inkomen uit de arbeid en doordat het de bezitter van

deze eigendommen is, die de belasting betaalt. Nu hebben de rechtstreekse belastingen een progressief karakter. D.w.z. naargelang de som die belast wordt hoger is, stijgt de aanslagvoet per schijf. Dit is gans rechtvaardig. Immers zij die een groot inkomen hebben, kunnen gemakkelijker een hogere belasting dragen dan zij die minder verdienen. Waarom? Eenvoudig omdat men naargelang zijn inkomen stijgt, verhoudingsgewijs steeds minder aan levensnoodzakelijke dingen uitgeeft.

De onrechtstreekse of indirecte belastingen treffen gebeurtenissen van toevallige of voorbijgaande aard en worden geïnd van de persoon die tegenover de fiscus voor deze gebeurtenis verantwoordelijk is. Tot deze groep behoren bijvoorbeeld de douanerechten, de accijnsrechten en de overdrachtaks, die respectievelijk de invoer van goederen uit het buitenland, het verbruik van bepaalde goederen en de levering van roerende goederen belasten. Het merendeel van deze belastingen is in tegenstelling met de rechtstreekse niet progressief. Dit betekent dat wanneer een niet-bemiddelde en een welstellende beide nominaal evenveel onrechtstreekse belastingen betalen, eerstgenoemde verhoudingsgewijs meer moet uitgeven. Aldus zijn de onrechtstreekse belastingen t.o.v. de kleine man en de grote gezinnen minder rechtvaardig dan de rechtstreekse.

De christen-democratische en de socialistische bewegingen hebben in het verleden deze stelling altijd onderschreven. Hierin werden zij gesteund door belastingdeskundigen als bijvoorbeeld de professoren G. Eyskens en J. Van Houtte, beide thans C.V.P.-senatoren. Maar wat zien wij op dit ogenblik? De christen-democraten en de socialisten worden plotseling de verdedigers van de onrechtstreekse belastingen, terwijl geleerde professoren handelen in tegenstrijd met hun eigen opvattingen. In de kamerzitting van 10 november heeft mr Van der Elst dan ook terecht de heer Eyskens hiervan een verwijt gemaakt.

Waarom dit ontbreken van overeenkomst tussen professorale stellingen en ministeriële doenwijze? De verstandige belastingbetaler wenst de waarheid te kennen en om hem hierbij enigszins te helpen zullen wij hiernavolgend enkele (schijn)-argumenten van de nieuwe verdedigers der onrechtstreekse belastingen onder de loep nemen.

Een eerste argument dat van de regering gezinde zijde wordt voorop gezet is dat het de loonen weddetrekkenden zijn, die het minst nadeel ondervinden van de onrechtstreekse belastingen. Dit omdat de stijging van deze belastingen en meer bepaald van de overdrachtaks en de accijnsrechten gecompenseerd wordt door loonsverhogingen ten gevolge van de stijging van de index der kleinhandelsprijzen (La libre Belgique, 30 oktober).

Hierbij wordt echter niet gezegd, dat het indexcijfer met 2,75 punten moet stijgen en zich op dit punt gedurende twee achtereenvolgende maanden dient te handhaven, alvorens 'n loonsverhoging van 2,5 t.h. plaats vindt. Als men daarenboven rekening houdt met het feit dat de regering dikwijls de prijsstijging van sommige in de index opgenomen producten systematisch tegen gaat — terwijl niet-geïndexeerde goederen intussen merkbaar in prijs stijgen — is het wel duidelijk dat de loon- en weddetrekkenden het slachtoffer zijn van een verhoging der onrechtstreekse belastingen. Hier komt tenslotte nog bij dat de indirecte belastingen op de produkten, die geïndexerd zijn, doorgaans langs de lage kant liggen, terwijl de niet-geïndexeerde (bijvoorbeeld textiel, dranken en tabak) zwaar belast worden. Dat dit verschil onrechtvaardig is t.o.v. de bescheiden inkomens wordt trouwens ook in het blad van de Bond van Grote en Jonge gezinnen betoogd (10 december). O.i. mag de waarde van deze uitspraak, gezien het politiek mandaat van de voorzitter van deze organisatie — prof. Van Mechelen is C.V.P.-volksvertegenwoordiger — niet onderschat worden.

In de Gazet van Antwerpen (11 december) noemt C.V.P.-volksvertegenwoordiger L. Kiebooms de onrechtstreekse belastingen om een andere reden rechtvaardig. Hij beweert dat de produkten van eerste noodwendigheid (kolen, margarine, laagspanningselektriciteit) slechts gering belast worden, terwijl voor de luxe-goederen een hogere aanslagvoet geldt. Daar het nu vooral de kapitaalkrachtigen zouden zijn die deze laatste produkten kopen, zou er dus ook progressiviteit bij de onrechtstreekse belastingen bestaan. Dit is evenwel niet juist. Wie immers durft heden ten dage auto- en motorrijtuigen, radio- en televisieapparaten, tafelbier, chokolade enz. — die allen indirect vrij zwaar belast worden — nog tot de luxe-produkten rekenen?

Bij dit alles menen wij nog een belangrijke opmerking te moeten maken. O.i. zijn de zojuist vermelde argumenten ten voordele van de onrechtstreekse belastingen een typisch voorbeeld van een mentaliteit, die in de « traditionele » partijen heerst. Deze kan kortweg als volgt geformuleerd worden: een grenzeloze onderschatting van de verstandelijke vermogens van de doorsnee kiezer. Het feit dat de C.V.P. en de B.S.P. bij de jongste wetgevende verkiezingen een felle afstraffing kregen, heeft vooralsnog de leiding van deze partijen er niet toe gebracht de staatsburgers als normaal denkende mensen te beschouwen.

Dit alles geldt niet alleen voor de twee regeringspartijen. Ook de P.V.V. behandelt haar kiezers als dom vee. Dat men in Vlaanderen heden ten dage nuchter redeneert, schijnt ook zij niet te weten. Uiteindelijk zal dit de partij van de heer Van Audenhove electoraal een gevoelige nederlaag doen lijden. Immers bijvoorbeeld de driedubbele houding van de neo-liberalen — in Wallonië zijn zij wallingantisch, in Brussel en op de taalgrens franskiljons en in Vlaanderen gematigd flamingantisch — kan uiteindelijk door geen enkel zinnig mens aanvaard worden.

MEER RAADSHEREN VOOR LIMBURG

Hieronder laten we de tekst volgen van de toelichting tot het wetsvoorstel betreffende de rechterlijke inrichting, ingediend door de V.U.-senatoren op 26.10.65.

Op grond van de wet van 18 juni 1869, wat betreft het Hof van Beroep te Luik, had Limburg slechts recht op 4 raadsheren. Limburg telde toen 198.727 inwoners, Luxemburg 204.327, Namen 310.965 en Luik 584.718, wat het toekennen van onderscheidenlijk 4, 5, 6 en 12 raadsleden wel kon verklaren.

Volgens de jongste bevolkingscijfers, die van 31 december 1964, telde Luxemburg 218.575, Namen 375.634, Limburg 614.627 en Luik 1.012.826 inwoners. De bevolking van Limburg is op 96 jaar meer dan verdrievoudigd.

In 1963 werden anderzijds door de franstalige kamers van het Hof van Beroep te Luik, 1.876 zaken afgehandeld en door de nederlandstalige 633; in 1964 waren die cijfers onderscheidenlijk 1922 en 606. Deze cijfers benaderen de verhouding 1 tot 3.

Wat de bevolkingscijfers van de drie Waalse provincies (Luik, Namen, Luxemburg) samen betreft (op 31 december 1964) tegenover het nederlandstalige Limburg alleen, zien we dat die verhouding 1 tot 3 er zelfs niet meer is en dat we eerder mogen spreken van een verhouding 2 tot 5 (614.627 tegenover 1.607.035).

Een toevoeging van 2 raadsheren voor Limburg, zoals die plaats vond door een wet van 20 april 1959, weerspiegelde geenszins de toenmalige verhouding en is thans volledig achterhaald, zoals o.m. blijkt uit de hierboven aangehaalde cijfers. De twee bijkomende raadsheren die Limburg toen kreeg, zijn daarbij ondertussen overleden.

Deze wet was slechts een voorlopige wet, zoals blijkt uit de Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers dd. 19 maart 1959 blz. 21. De toenmalige minister van justitie gaf in de Kamer toen immers de verzekering, dat vóór einde 1960 een nieuw statuut met een nieuw kader

voor de Magistratuur zou tot stand komen.

Om de juiste verhouding tussen nederlandstalige en franstalige raadsheren te herstellen, moeten 2 nederlandstaligen tegenover 5 franstaligen staan. Daar er thans 27 raadsheren zijn, zou een toevoeging van 5 nieuwe nederlandstalige magistraten ons tot een verhouding brengen van 11 tot 27 wat een aanvaardbare verhouding is.

Hierbij zijn we ons bewust, dat met de sterke bevolkingsaanwinst van Limburg, een nieuwe aanpassing ten voordele van de nederlandstalige groep raadsheren zal noodzakelijk zijn binnen enkele jaren.

In de gewone zitting van oktober heeft de provincieraad van Limburg met algemeenschap van stemmen, min één tegenstem, de wens uitgesproken, dat het aantal raadsheren voor Limburg zou bepaald worden volgens de huidige bevolkingscijfers. Alle partijen zijn het dus in Limburg daarover eens.

Wat de voordracht betreft, stellen

we voor, dat die zou moeten gebeuren door de provincieraad van Limburg, in wijziging op de gebruikelijke orde van voordracht.

Artikel 99 van de grondwet bepaalt anderzijds, dat de voordracht van de kandidaten niet alleen door de provincieraad geschiedt, maar ook mede moet gebeuren door het Hof van Beroep te Luik.

De grondwet heeft de ontwikkeling in België niet kunnen voorzien. Ieder een begrijpt thans in België, dat nederlandstalige kandidaten best alleen voorgedragen worden door nederlandstalige instanties. De minister kan deze moeilijkheid oplossen door in hoofdzaak rekening te houden met de voordracht door de Limburgse provincieraad.

Het eigenlijke voorstel van de wet luidt als volgt:

Artikel 1: De tabel gevoegd bij de wet betreffende de rechterlijke inrichting wordt als volgt gewijzigd:

Hof van Beroep te Luik: 7 kamer-voorzitters, 31 raadsheren.

Artikel 2: De voordracht van de 5 nieuwe plaatsen van raadsheren bij het Hof van Beroep te Luik wordt gedaan door de provincieraad van Limburg, in wijziging op de orde van voordracht zoals bepaald bij artikel 70 van de wet van 18 juni 1869 betreffende de rechterlijke inrichting.

NIEUWS VAN DE VOLKSUNIE-PARLEMENTSFRAKTIES

WETSVOORSTEL VOOR AMNESTIE

Door de Volksunie-Kamerfractie werd zopas — nu opnieuw Kerstmis, het feest van de vrede, nadert — een wetsvoorstel voor amnestie ingediend. In feite is het een herneming van het wetsvoorstel dat reeds tijdens de vorige legislatuur werd ingediend. Deze herneming stelt duidelijk, dat de Volksunie onverminderd voor amnestie blijft ijveren in de geest, zoals hij hieronder bij de toelichting van het wetsvoorstel wordt uiteengezet. De indiening van dit wetsvoorstel is echter slechts een begin; nadat aldus de houding van de Volksunie opnieuw principiële zuiver is gesteld, zullen in de komende maanden parlementaire initiatieven op het praktische en fragmentaire vlak genomen worden, onder meer in verband met oorlogsschade enz.

Onmiddellijk na het einde van de bezetting van ons land tijdens de tweede wereldoorlog werden vervolgingen ingespannen tegen vele tienduizenden, ja honderdduizenden landgenoten die ervan verdacht werden met de bezetter « gecollaboreerd » te hebben. Er werden 405.067 dossiers geopend door de kriegsauditoren, afgezien van een niet te bepalen aantal personen die aangehouden en geïnterneerd werden zonder dat tegen hen vervolgingen ingesteld werden.

De repressie van de « collaboratie » werd op grootscheepse en uitzonderlijk strenge wijze doorgevoerd, althans voor bepaalde vormen van collaboratie. De politieke collaboratie werd onverbiddelijk vervolgd terwijl de meest misrijzenswaardige vorm, deze uit winstbejag, de economische collaboratie, welwillend behandeld werd en vrijwel ongestraft bleef.

Scherpe kritiek is van verschillende en gezaghebbende zijden uitgebracht geweest op de wijze waarop de repressie in ons land doorgevoerd werd, met miskenning van de meest elementaire rechtsbeginselen in zake non-retroactiviteit der strafwetten, rechten der verdediging, het in standhouden van uitzonderingsrechtbanken (krijgsgerichten) jaren na de oorlog enz... Wij herinneren o.m. aan de vernietigende kritiek door wijlen de socialistische minister van State E. Soudan.

Opzettelijk werd verwarring geschapen

tussen vormen van collaboratie die thuis hoorden onder de misdadigheid van gemeen recht en politieke misdrijven. Met de werkelijke drijfveren en motieven werd geen rekening gehouden, evenmin met het grondig verschil tussen de politiek van de enen en de anderen. Het werd veel meer een blinde afrekening dan een normale en rechtvaardige bestraffing.

De verwarring leidde tot een gelijkschaking die niet meer ongedaan kan gemaakt worden, zodat een algemene maatregel dient genomen.

In Vlaanderen meer bepaald heeft de collaboratie grotendeels een eigen karakter gehad, zoals zij er eigen oorzaken en motieven had. Een historisch onderzoek zou uitwijzen dat wat de verwijderde oorzaken betreft de Belgische Staat niet vrijuit gaat omdat hij er nooit toe gekomen is door spontaan begrip voor het streven der Vlaamse Beweging de verzoening te bewerken en de oorzaken van ergernis en vijandschap weg te nemen.

De repressie is door haar omvang — en haar uitgesproken anti-Vlaams karakter — voor het Vlaams kultuurleven en voor de algemene Vlaamse ontwikkeling en opgang een zware slag geweest. Duizenden Vlaamse kunstenaars, geleerden, vooraanstaanden werden verdacht gemaakt, minstens gekrenkt en ontmoedigd, zoal niet veroordeeld. Niet het minste begrip werd opgebracht voor specifiek Vlaamse toestanden en verhoudingen. Eens te meer

onderging Vlaanderen de gevolgen van de unitaire staatsstructuur en van de volksvreemdheid der gevestigde machten.

Zeker is het dat de repressie in de vormen en op de wijze waarop zij doorgevoerd werd, aan Vlaanderen opgedrongen werd en niet strookte met het rechtvaardigheidsbesef van het door een eeuwenoude kristelijke traditie gestempelde Vlaamse volk. Haat- en wraakgevoelens zijn dit volk vreemd en het is geen bloed-dorstig volk. De al te talrijke executies, o.m. van de oude dr. Borms, hebben het met weerszin vervuld.

Men mag daarbij ook niet uit het oog verliezen dat de grote meerderheid van de personen die veroordeeld werden, in normale omstandigheden nooit met het Gerecht zouden te doen gehad hebben, zoals de minister van Justitie, de heer Lilar, reeds in 1948 verklaarde.

In deze omstandigheden zou na verloop van tijd een amnestie maatregel normaal en wenselijk geweest zijn. Steeds en overal heeft men in soortgelijke omstandigheden de amnestie toegepast, van in de oudheid reeds. In vrijwel alle staten die bij de oorlog betrokken waren werden dan ook amnestie-maatregelen uitgevaardigd. Zelfs in de U.S.S.R. werd op 18 september 1955 bij dekreet van het Presidium van de Opperste Sovjet amnestie verleend aan alle Sovjetonderhorigen, zelfs zij die in het buitenland verbleven, die tijdens de oorlog dienst genomen hadden in het Duitse leger of andere Duitse diensten.

Jaren geleden werd door Z.H. de Paus een plechtige oproep gedaan om amnestie te verlenen.

In België werd tot op heden geen enkele amnestie-maatregel getroffen.

Meer dan twintig jaar na het einde van de oorlog kon men bezwaarlijk beweren dat het nog te vroeg zou zijn.

Op een ogenblik dat op de naoorlogse generaties een beroep wordt gedaan om positief mee te werken aan de opbouw van Europa en zelfs van de wereld (hulp aan achtergebleven gebieden), is het onverantwoord deze jongere generaties te

blijven belasten met de morele en familiale gevolgen van gebeurtenissen die definitief tot het verleden behoren en geen reden voor discriminatie meer mogen blijven.

In een geest van rechtvaardigheidsdrang en edelmoedigheid, met het oog ook op het waarachtig staatsbelang willen wij nu opnieuw Kerstmis, het feest van de vrede, nadert dit wetsvoorstel indienen dat wij reeds tijdens de vorige legislatuur ingediend hadden.

F. Van der Elst.

Eerste artikel.

Amnestie wordt verleend voor alle hierna opgesomde misdrijven gepleegd tussen 9 mei 1940 en 16 juni 1949 :

- 1) de misdrijven voorzien bij artikelen 113, 117, 118bis en 121 van het Strafwetboek;
- 2) de misdrijven voorzien bij artikelen 115 en 121bis van het Strafwetboek wanneer zij gepleegd werden in samenloop met een der misdrijven vermeld onder 1;
- 3) de misdrijven betugeld door de wet van 22 maart 1940 betreffende de verdediging van de nationale instellingen;
- 4) de misdrijven voorzien bij artikelen 15 en 16 alsook onder hoofdstuk VI van het Militair Strafwetboek, wanneer zij gepleegd werden in samenloop met een der misdrijven vermeld onder 1.

Artikel 2.

Worden eveneens geamnestieerd de misdrijven gepleegd in overtreding van artikel 123 nonies van het Strafwetboek voor het van kracht worden van onderhavige wet.

Artikel 3.

Alle vervallenverklaringen of onbekwaamheden voortvloeiend uit de door deze wet geamnestieerde misdrijven of hun veroordeling worden opgeheven.

Artikel 4.

De amnestie mag niet tegengesteld worden aan de rechten van de Staat of van derden.

Artikel 5.

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekend gemaakt.

PARLEMENTAIRE KRABBELS

Eindelijk is in de Kamer de Waalse rebelle in de B.S.P., plots en scherp aan het licht getreden, na jarenlange schermutselingen binnenskamers en plechtige openbare verklaringen dat « de eendracht sterker dan ooit » was.

Merlot had een amendement ingediend, strekkend tot de verhoging van de aanslagvoet van de hogere inkomsten. Eyskens die zijn smadelijke nederlaag van '61, hem toegebracht door de Waalse socialistische stakers nog niet verduwd heeft, houdt de Waalse socialisten voor dwarsdrijvers die van Staatsfinanciën zelfs geen flauw vermoeden hebben. Hij zei hooghartig, met het hoofd in de nek, dat hij zijn hoed zou nemen als men aan die klungelaars toegaf. De C.V.P. hield onder deze bedreigingen het been stijf en stemde in blok tegen het amendement Merlot. De socialisten stemden in blok vóór. Nieuwe diepe barst in de regerings-coalitie.

De Volksunie onthield zich wijselijk bij de touwtrekkerij tussen de vijandige regeringspartners over een maatregel zonder werkelijke betekenis. De fractie stemde echter tegen elke belastingsverhoging.

Toen de fiscale ontwerpen ter stemming kwamen, zonder de wijziging die Merlot had voorgesteld, stemden 18 Waalse socialisten (op de 28) niet alleen tegen de regering maar tegen al de andere

socialisten. Dat is een nieuwe diepe barst, ditmaal in de B.S.P. zelf.

Deze houding is opzienbarend in een partij waar steeds een loden tucht heeft geheerst en waar men als automaten op de stemknopjes drukt, nadat men zelf een zacht drukje heeft gekregen bij de minste onwilligheid. Vooral bij de Vlaamse socialisten moet die mep keihard zijn aangekomen. Hun woordvoerder Van Eynde had zich op het speciaal congres deze zomer uitermate plat gedragen tegenover de Walen. Om de Waalse broeders in de regering te lokken had hij hen voorgedragen, dat zij al hun eisen (de Waalse voorrang inclusief) zouden verwezenlijkt zien. Voorrang die uiteindelijk, met de uiteraard beperkte staatskredieten, de zwakke en nog steeds ontoereikende Vlaamse nijverheid moet treffen. Om de Walen in het gevecht te komen, had hij voordien verklaard dat zij nergens zoveel toegevingen zouden krijgen als bij de Vlaamse socialisten. Na het congres van de B.S.P. voor 14 dagen schreef hij in zijn daverende stijl, dat er eendracht was in de B.S.P. en hij klopte een hoogterekord van belachelijkheid, toen hij weerde, — met de pose van een staatsman — méér bezorgd te zijn over de eenheid in de C.V.P. dan over de eendracht in de eigen partij. Door hun neen-sfem bewezen zijn eigen partijgenoten dat hij ook als personakel wéér onbetrouwbaar was.

De houding van de 18 rebellen is zeker

ten dele opportunistisch, zij is echter ook ideologisch en een gevolg van de gewijzigde Waals-Vlaamse verhoudingen. De 18 hebben een alibi gezocht tegen de aanvallen van de Waalse partij, de M.P.W. en de concurrerende kommunisten. Vooral Merlot, die het initiatief nam, wil zich wapenen tegen Perin, in wie hij een challenger ziet in zijn eigen arrondissement. Deze beide wallinganten zijn niet alleen tegenstanders, maar ook lichamelijk en geestelijk tegenvoeters. Merlot is een malsale, goedig uitzienende en wat onhandige dikkerd, een warmbloedige, wat breedspakerige volkstribuun met een voorliefde voor het tekenende, wat libertijnse woord. Perin is een klein, vinnig en verschrompeld kereltje dat met zijn scherpe woord de tegenstanders pijnlijk scalpeert.

Bij Merlot en zijn medestanders speelt echter ook een ideologisch element. Zij dromen nog van de leuzen « de mijnen aan de mijnwerkers » en « de fabrieken aan de arbeiders », waarvan Larock een tikkeltje superieur en meewarig schreef, dat het romantische woordkramerij was. Zelfs de oude Huysmans, die graag poseert voor voortvarende progressist als compensatie voor zijn hoge ouderdom, wijst uitdrukkelijk het beheer van de onderneming af en eist realistische controle voor de werknemers.

Wat de rebelle van de 18 beslist mede heeft bepaald is hun drang naar zelfstandigheid en hun afkeer voor de unitaire partijstructuur, nadat het unitaire kongres nog maar pas de waarborgen, die het in de Belgische staat wil invoeren, had afgewezen voor de eigen partij.

Het is dezelfde drang naar zelfstandigheid die de bewuste Vlamingen in de

C.V.P. inspireren bij hun actie voor autonomie voor de beide vleugels.

Het is een gevolg van de Waalse en Vlaamse bewustwording, die zelfs de meest versteende unitaristische partij als de P.V.V. verhindert haar aangekondigd congres te houden, uit schrik dat de tweespalt Franstaligen-Vlamingen, naar aanleiding van een herziening van de taalwetgeving en taalgrensaftakking, tot een scherp conflict zou leiden.

De ontbinding van de unitaire partijen is met de Waalse rebelle ingezet. De duur van dit proces is niet te voorzien, de uitkomst echter wel : de partijen zullen zich aanpassen aan het bestaan van de beide gemeenschappen, in afwachting dat de staat ook hiertoe zal worden gedwongen.

Bij de bespreking van de fiscale ontwerpen speelde Frans van der Elst behendig een uitspraak uit van de ekonomist Eyskens tegen de minister Eyskens. Hij kloeg de weerslag aan van de verzwaarde onrechtstreekse belasting op de levensduurte en voorspelde dat wéér met de indeks zou worden geknoeid. De kleine man zal wéér het slachtoffer zijn en de gehele economie zal onder de verhoogde belastingslast lijden. De voorzitter van de Volksuniefractie wees er op, dat er geen preciese gegevens zijn omtrent de voorgegeven bezuinigingen en vroeg spottend of de nieuwe belastingen het nieuwjaarsgeschenk van de regering zijn.

De bespreking van de fiscale ontwerpen zal in de annalen geboekt worden als een treffend bewijs van het wanbeheer van C.V.P. en B.S.P. en een voorteken dat de overjarige, roestige partijstructuren zullen worden opgeruimd.

Nik Claes.

de **Wij** de wereld

vaams nationaal

Het lijkt geen twijfel dat de jungle-oorlog die men de «vuile kleine oorlog» noemde, zodanig van richting veranderd is en tevens zodanig in omvang is toegenomen, dat wij vandaag de dag niet meer kunnen spreken van een kleine oorlog. De kat moet een kat genoemd worden: het is een volle, een echte oorlog geworden. Er was een tijd — en die tijd is helaas nog niet zo ver achter de rug — dat de Vietnamese krijgsvieringen in handen waren van de Zuidvietnamese strijdkrachten — de kleine groep van weelderige generaals en politici in Saigon, die voor een deel de burgeroorlog onderhielden om hun eigen fortuin en nominale macht te waarborgen — terwijl de Amerikanen slechts als «adviseurs» optraden, de ambassadeurs slechts als beschermers van bepaalde belangen.

De oorlog in Vietnam wordt nu echter actief door de Amerikaanse generaals geleid en de politici van Saigon hebben geen enkele betekenis meer, buiten het feit dat zij de schijn ophouden dat er ten lange laatste nog sprake is van een zogezegd onafhankelijk land. De laatste twee drie jaren waren het de Zuidvietnamese soldaten die vchten tegen de Noordvietnamezen. Nu zijn het de G.I.'s. Zij heten geen «adviseurs» meer, maar doorgewone «combat soldiers».

In 1961 waren er in Zuid-Vietnam 1300 «adviseurs». Nu zijn er reeds meer dan 1500 dode GI's. Op drie jaar tijd!

We zijn thans einde 1965: er zijn op dit ogenblik ongeveer 165.000 Amerikaanse soldaten in Vietnam. Nog voor het einde van de maand kunnen dat er reeds 190.000 zijn en het Pentagon heeft laten weten dat het er tegen de lente van 1966 ongetwijfeld 250.000 zullen zijn en wellicht tegen het einde van het volgende jaar 300.000. Sommigen spreken zelfs van 400.000.

Wanneer we even bedenken dat er in de hele Koreaanse oorlog slechts 350.000 Amerikaanse soldaten in Korea aanwezig waren, dan kunnen wij de verhouding zien van de belangrijkheid die de Vietnamese oorlog heeft aangenomen. Men kan niet langer spreken van een

Aan de ene kant zijn de Vietcong en de Noordvietnamese regering hoegenaamd niet van plan om nu tot een vergelijk of tot een conferentie te komen. Het feit dat de Amerikanen nu op zo'n grote schaal in het strijdtoneel worden geworpen is vanuit het kommunistische standpunt van Hanoi slechts een bewijs van het feit dat de Noordvietnamezen het ten lange laatste zullen halen. De Amerikanen, zo verwachten zij, zullen zich hopeloos compromitteren en aan die hoop mogen tienduizenden vrijheidsstrijders opgeofferd worden. Mao heeft indertijd de basis gelegd voor die hoop en die strategie en hij heeft het gehaald in China. Ho Sji Minh is zo zeker als Mao dat hij het ook zal halen, ondanks de verwoesting van Noord-Vietnam.

Vanuit hun gezichtspunt is het zo klaar als een klontje, dat een zo versnelde versterking van strijdmachten zoals de Amerikanen op dit ogenblik ten toon spreiden, niet als een permanente toestand gehandhaafd kan worden. De Amerikanen kunnen zich immers niet de weelde veroorloven zo ver te gaan dat zij Noord-Vietnam met één groot offensief volledig, eens en voor goed, uitschakelen. Zij zijn zonder twijfel technisch daartoe in staat, maar zij kunnen dat niet doen, zonder hun gezicht te verliezen. Het heet nu reeds

Oorlogspropaganda en...

Noordvietnamezen tot een internationale conferentie zullen besluiten. De enige oplossing zal nochtans ten lange laatste toch een conferentie zijn — dat kunnen we nu reeds voorspellen. En de kommunisten weten trouwens reeds dat zij dan de prijs voor de offers, die zij nu brengen, zullen krijgen.

Het is een publiek geheim dat de Amerikaanse regering iedere week via haar tussenpersonen aan de regering van Ho Sji Minh laat vragen of zij tot een conferentie zou willen overgaan. Tot nu toe hebben de Amerikanen daar zelfs geen antwoord op gekregen.

het feit dat de Russen niet onverdeeld stelling nemen voor de strijd van Ho Sji Minh, is reeds genoeg om de Amerikanen hoop te geven dat Ho Sji Minh vroeg of laat zal moeten kiezen tussen Rusland en China.

Er is de laatste tijd een zekere verstrakking merkbaar in de politiek van Moskou ten opzichte van het Westen. Premier Kossygin toont zich zeker en vast minder tegemoetkomend de jongste tijd. Waarnemers zeggen dat dit slechts een houding is die Moskou aanneemt omdat men volgend jaar toch nog de tot nu toe uitgestelde algemene conferentie van kommunistische partijen wil houden, waarop de Russen de eenheid van de socialistische landen willen afdwingen, en bijgevolg China willen uitstoten. Rusland zou willen aantonen, het centrum van het wereldkommunisme te zijn gebleven.

Het is zeker zo dat Ho Sji Minh dat godsoordeel ook voor ogen staat. Hij waardeert wel de hulp van China op dit ogenblik. Hij waardeert ook de hulp van Rusland. Maar wanneer er te kiezen zou vallen tussen Rusland en China, dan zou Ho Sji Minh zich zeker twee keer bedenken.

Daarom zijn de Chinezen zowel als de Russen, voor Ho Sji Minh nog voordelig in zijn strijd om Zuid-Vietnam. Hij gebruikt ze alle twee. Dat wil zeggen dat de oorlog die daar nu aan de gang is, slechts een definitieve oplossing kan krijgen, wanneer de Sino-Sovjet-tegenstelling in de een of de andere richting zal geëvolueerd zijn. Wat ons meteen doet besluiten dat de volle oorlog in Vietnam daar nog lang zal duren. Heel lang. Totdat er zoveel dode GI's zijn als in de Koreaanse oorlog. Wij zouden blij zijn als we ons vergissen.

E.H.M.

DE VUILE OORLOG WORDT VOLLE OORLOG

guerrilla-oorlog, want sinds het grote gevecht in de Ia Drang-vallei bevinden de Amerikanen en Zuidvietnamezen zich niet meer alleen tegenover Vietkongtroepen, maar regelrecht tegenover gewone tot de tanden gewapende Noordvietnamese troepen.

Wanneer we even bedenken dat de hele Koreaanse oorlog «slechts» 35.000 slachtoffers vergde, dan kunnen we gemakkelijk berekenen dat hetzelfde aantal doden niet lang meer op zich zal laten wachten, wanneer het aan hetzelfde ritme als dat van de laatste weken evolueert. Wij moeten ons immers geen illusies maken dat dit ritme plots zou kunnen geremd worden.

dat zij agressors zijn in plaats van de verdedigers van de Zuidvietnamezen. Op dat ogenblik zouden zij, zelfs in de ogen van hen die meest bereid zijn het voor de Amerikanen op te nemen, het volledig verkorven hebben: zij zouden niet meer «agressors» heten, maar zij zouden het doorgewone zijn.

Zoals de «vuile» guerrilla-oorlog geëvolueerd is, mag men het zo goed als vaststaand beschouwen, dat de Noordvietnamese kommunisten nu zeker niet zullen toegeven. Zij zullen nu minder dan ooit toegeven en tot een conferentie besluiten. De Amerikanen zullen zich nog heel wat verder in dit wespennest moeten steken, vooraleer de

Van hun kant hebben de Britten in Moskou aangedrongen op de bemiddeling om tot een conferentie te besluiten, eveneens zonder resultaat. Mao Tse Toeng en Ho Sji Minh achten het ogenblik nog niet gekomen om de volle vrucht te plukken op een conferentie.

Het heeft er wellicht weinig mee te maken wanneer men het zo in één adem beschouwt, maar het ideologisch konflikt tussen Moskou en Peking speelt in de kwestie Vietnam een grote rol. Nog onlangs hebben de Chinezen in een tweetal brieven aan Moskou de Russen verweten dat zij de geallieerden van de Amerikanen zijn in de Vietnamese oorlog. Zij verwijten de Russen hun dubbelzinnigheid. Akkoord, ze geven militaire en medische hulp aan Hanoi maar, zo argumenteren de Chinezen,

...oorlogswerkelijkheid!

deze week in de wereld

- Generaal de Gaulle haalde het in de tweede stemronde met nipte cijfers: 55 %.
- De Britse eerste-minister Wilson blijft zich verzetten tegen wapengeweld in de zaak Rhodesië.
- Te Wenen werd Verbelen vrijgesproken.
- Kanselier Erhard bepleit te Washington een Duitse atoomduikbootmacht.
- Rusland zegt een verhoogde militaire hulp aan Noord-Vietnam toe.
- Volgens de jongste berichten zou de Indonesische kommunistenleider Aidit dan toch gefusilleerd zijn.
- Het is duidelijk geworden dat de Oostduitse econoom Apel zelfmoord pleegde omdat hij zijn verzet tegen de Russische politiek machteloos wist.
- Een bezoek van Wilson aan Moskou en van Kossygin aan Engeland wordt voor begin 1966 in het vooruitzicht gesteld.

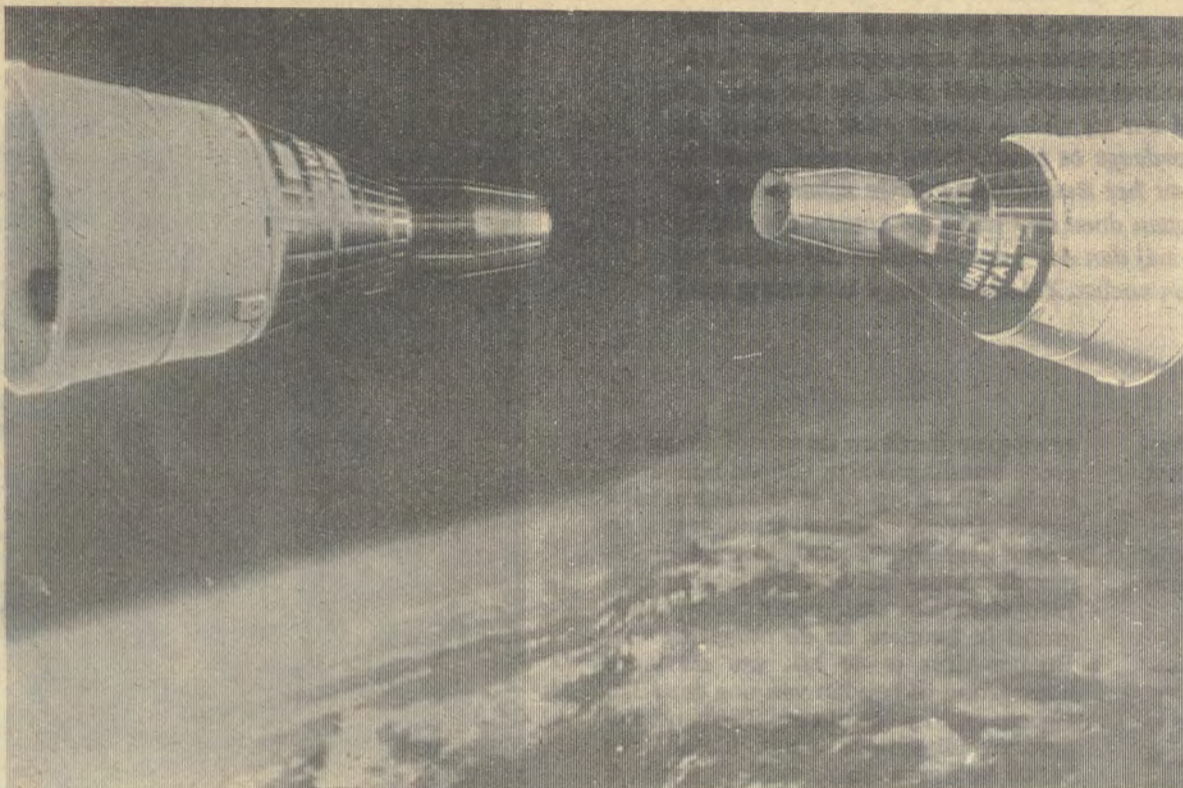
HONGER

India voert dagelijks 20.000 ton Amerikaanse tarwe in. Dat is blijkbaar niet genoeg om de honger in het miljoenenrijk te bestrijden, want er worden thans tussen New Delhi en Washington onderhandelingen gevoerd om de voedselhulp te verdubbelen. Een zwak punt is echter het gebrek aan vervoermiddelen in India. Grote hoeveelheden Amerikaanse tarwe rotten weg in de Indische havens, bij gebrek aan transportcapaciteit naar het binnenland.

Premier Sjastrri probeert het dan ook met andere middeltjes. Hij zaaide eigenhandig tarwe in zijn achtertuin en raadde alle Indiërs aan, hetzelfde te doen. De grote droogte heeft dit jaar het Indisch voedseltekort doen oplopen tot 7 miljoen ton graan. Vooral in Zuid-India is de toestand dramatisch. Alle provincies kregen reeds van New Delhi de opdracht, een rantsoeneringssysteem in te stellen.

SPOEDBERICHT

De populaire Duitse illustratie « Der Stern » bracht in

De Gemini-ontmoeting in de ruimte was een spektakulair succes voor de Amerikaanse ruimtevaart. Het welslagen van deze onderneming is een beslissende fase in de « sprong naar de maan »; het laat tevens toe te veronderstellen, dat de Amerikanen hun achterstand op de Russen hebben ingelopen. Waar de Russen onbetwisbaar de meesters blijven van de zware raketten en de nuttige last der ruimtetuigen, schijnen de Amerikanen de pas te markeren op het stuk van navigatie en precisietechniek.

de week na de eerste Franse verkiezingsronde het merkwaardigste commentaar van heel de wereldpers: « Voor de tweede maal sinds 1958 heeft de meerderheid van het

Franse volk verleden week de Gaulle tot president verkozen. Voor de generaal was de verkiezingsuitslag van 5 december slechts een vanzelfsprekende bevestiging van wat hij sinds jaren met stelligheid weet: de rustige zekerheid, Frankrijk te zijn ». Een perskemel van formaat!

De redactie, die geen « oud nieuws » wenste te brengen, gokte bij de opmaak van het blad vóór de verkiezingen op een overwinning van de Gaulle. Toen de Franse president slechts 45 t.h. der stemmen haalde, zal « Der Stern » dat wellicht nog erger gevonden hebben dan de generaal zelf.

MITTERRAND

Het is duidelijk dat François Mitterand bij de Franse presidentsverkiezingen een groot succes heeft behaald: 32 % bij de eerste ronde en 45 % bij de tweede is een resultaat, dat enkele weken geleden niemand — ook niet de linkerzijde — voor mogelijk had gehouden.

Het was inderdaad voor de Franse linkerzijde allemaal niet zo schitterend begonnen. « Monsieur X » — Gaston Deferre, socialistisch burgemeester van Marseille — struikelde over de onenigheid van de linkse partijen. Temidden van verslagenheid en verdeeldheid kwam het dan toch nog tot de éne linkse kandidatuur: François Mitterand, zoon van een spoorwegman uit Auvergne.

Geen sterke kandidatuur tenslotte. François Mitterand is een intelligent, handig en vooral opportunistisch politicus — de (betere) doorsnee van de IVde republiek maar zelfs voor zijn opdrachtgevers en aanhangers een twijfelachtig challenger tegen de Gaulle.

Mitterand heeft zijn politieke jeugd gesleten op de luidruchtige Franse rechterzijde der dertiger jaren; zijn sympathieën gingen in die tijd naar de Action française en de Cagoule. Deze « jeugdzonde » bracht hem trouwens anno veertig in het kamp van Vichy, dat hij tot na Stalingrad trouw bleef. Hij wisselde echter tijdig van front, vluchtte naar Noord-Afrika, voorzag er zijn curriculum vitae van de zo nuttige verzetslauweren en bracht het nauwelijks enkele maanden later tot sekretaris-generaal in de regering de Gaulle.

Hij bleef dan jarenlang de onmisbare bij de verdeling van portefeuilles in de IVde republiek en diende onder de vlag van Schumann en Ramadier, Mendes-France en Guy Mollet: zonder al te groot succes trouwens, ongetwijfeld bekwaam maar nauwelijks uitreikend boven de overvloedige fauna van de IVde. Stellig geen tegenvoeter-in-de-dop voor de Gaulle! Maar wel steeds even handig, begaafd met een grote zin voor opportuniteit. Nadat hij een tijdlang vurig aanhanger geweest was van de « Algérie-française »-politiek — die hij nog jaren na het uitbreken van de Algerijnse opstand geestdriftig verdedigde — wisselde hij eens te meer tijdig van kamp zodat hij in 1958, aan de vooravond van de Gaulle's terugkeer aan de macht, gold als een zeer progressief en vooruitziend denker die « altijd » de Algerijnse onafhankelijkheid had verdedigd.

Ondanks zijn handigheid raakte hij tijdens de IVde republiek toch een paar maal in de toen klassieke schandalen verwik-

held: « l'affaire des fuites » kort voor Dien-Bien-Phou en de zgn. aanslag op zijn leven nabij het Observatorium van Parijs. Deze door hem zelf (en, naar sommigen beweren, in samenwerking met Tixier-Vignancourt) opgezette komedie maakte hem belachelijk in de ogen van heel Parijs. Maar men vergeet, vlug in Frankrijk en welke politicus uit de IVde heeft niet zijn eigen vaudeville-nummertje opgevoerd?

Het verkiezingssucces van Mitterand is stellig méér te wijten aan het Franse ongevoegen over de Gaulle dan aan de capaciteiten van Mitterand. De man heeft capaciteiten, doch tijdens de voorbije verkiezingskampanje zijn ze weinig aan bod gekomen. Mitterand bevond zich in een positie die met de uitdrukking « tussen twee stoelen » voortreffelijk omschreven wordt. Enerzijds werd het gros van zijn aanhang geleverd door de Franse kommunisten: overtuigde tegenstanders van Nato, EEG en Amerikanen. Anderzijds militeerde Mitterand met de Europese idee en de verbondenheid tussen Frankrijk en de Verenigde Staten. Om niet dagelijks verplicht te worden tot de goocheltoer, water met vuur te mengen, gooide hij het over een andere boeg: zijn grote verkiezings Schlagler werd de pil, de geboortekontrolé!

Wat betekenen nu de 45 % die Mitterand verleden zondag achter zijn naam kreeg? Bij de verkiezingen van 1962 haalden de linkers (kommunisten, S.F.I.O. en P.S.U.) samen 44 % der stemmen. Op het eerste zicht is Mitterand dus er in geslaagd, alle linkse stemmen te verenigen. Maar zo eenvoudig is het niet. Een ontleding van de uitslag van verleden zondag toont aan, dat Mitterand's aanhang bestaat uit de 32 % linkse stemmen van 5 december plus 3 % stemmen die overkwamen van de uiterst-rechtse Tixier-Vignancourt plus 10 % stemmen die Lecanuet's ordewoord (blanco) niet opvolgden en ook in de tweede ronde tegen de Gaulle opteeden: een zeer gemengd gezelschap!

Over anderhalf jaar volgen in Frankrijk volgende verkiezingen. Op dat ogenblik zal moeten blijken of de Franse linkerzijde haar op een negatief element — het anti-gaullisme — geschoeid succes kan omzetten in een positieve overwinning: een overwinning van het programma. Dan zal ook moeten blijken of Mitterand opgewassen is tegen de taak, die de huidige verkiezingsuitslag hem op de schouders legt.

Eerlijk gezegd: we twijfelen er zeer sterk aan!

A.N. Tovano.

DOOD OF LEVEND

Volgens berichten uit Japanse bron zou de Indonesische kommunistenleider Aidit dood zijn: door militairen neergestoken op de vlucht. Te Djakarta werd het bericht officieel gelogenstraft; het leger weigerde echter alle commentaar.

Het laatste wat men van de eens zo machtige Aidit — kroonprins van Soekarno — met zekerheid weet, is dat hij op 2 oktober na de mislukte staatsgreep uit Djakarta vluchtte. Sindsdien is men zijn spoor volkomen bijster.

Indien Aidit dood zou zijn, zwijgt het leger wellicht uit vrees dat hij door zijn volgelingen tot martelaar en simbool zou worden uitgeroepen.

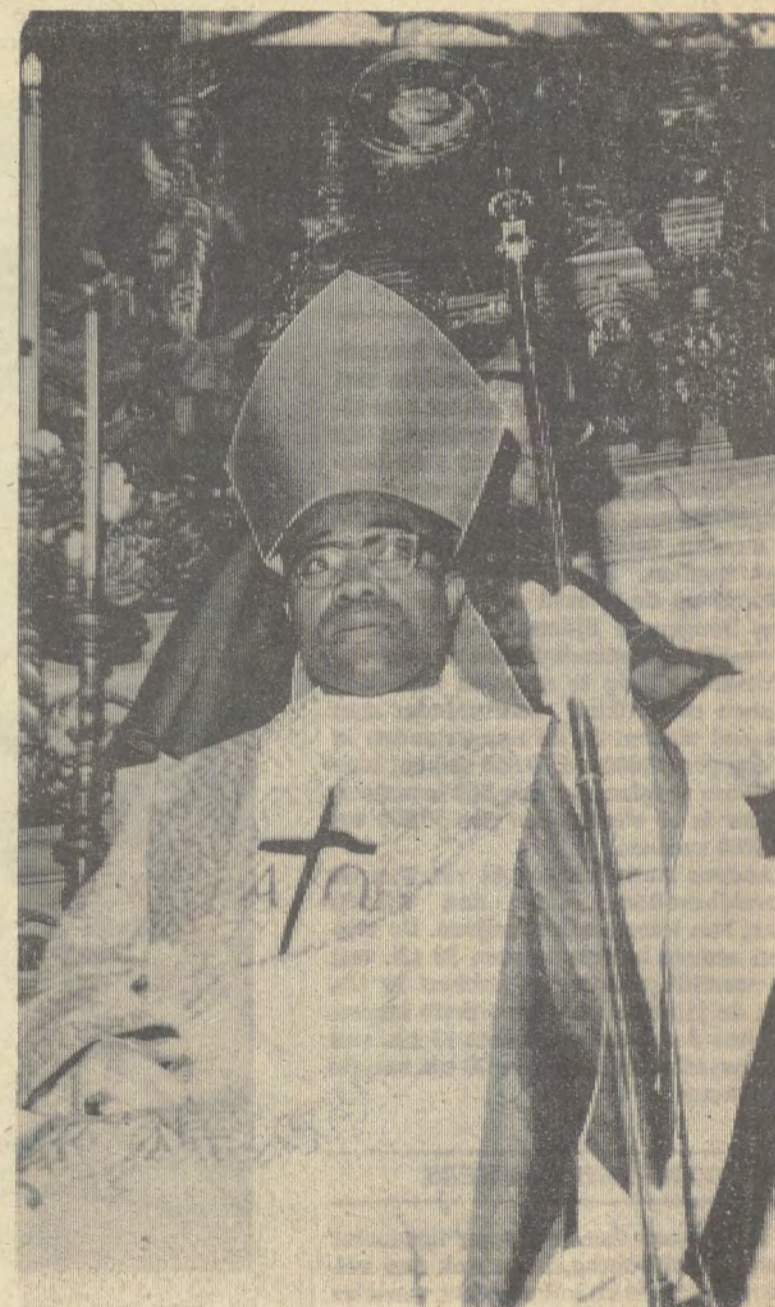
DOLLARKRAAN TOE

De Amerikanen schijnen af en toe toch wat bij te leren. President Johnson heeft onlangs opdracht gegeven dat de ontwikkelingshulp selectiever moet worden verdeeld dan vroeger, toen vaak Amerikaans-vijandige landen en regimes bedacht werden met de dollarzegen uit Washington.

Een eerste slachtoffer van deze nieuwe Amerikaanse koers is Ghana. President Nkrumah verzocht Washington onlangs om een nieuw hulpbedrag van 100 miljoen dollar, doch laakte praktisch dezelfde dag de V.S. als de « ergste neokolonialistische macht ».

Hij hield zijn anti-Amerikaanse rede vanuit een nieuw zendstation, dat gebouwd werd met een deeltje van de 165 miljoen dollar die hij enkele maanden tevoren had ontvangen.

veranderende kerk

Verleden week werd de eerste inlandse bisschop van Guinea, mgr. Nze Abuy, te Madrid tot bisschop gewijd. Te laat om het concilie net bij te wonen, waarop de kerk in Afrika nochtans een zware stempel drukte.

Kerstmis 1965. Straks zitten we weer met z'n allen rond de tafel overdadig te schransen van kalkoenen, hazen, fazanten of vetgemeste konijnen. Wij moeten de feesttafels niet beschrijven. Kerstmis wordt tegenwoordig «gevierd» alsof het een teerfeest van een of andere maatschappij gold. En het weze de brave lieden van Vlaanderen gegund dat zij zich — nadat velen zich naar de nachtmis gespoed hebben — 's anderdaags in familiekring verenigd, rond de versierde kersttafel, de kerstboom en het Bethlehem-stalletje scharen of dat zij zich in hun stamlokaal te goed gaan doen aan wat de «kaart» die dag te bieden heeft aan lekkers. Maar laten wij dan ook even bedenken dat miljoenen in de wereld de kerstvrede niet zullen voelen. Zeker niet langs hun maag om!

Miljoenen in de wereld lijden inderdaad honger. Twee-derde van het mensdom lijdt honger. Er zijn massa's die nooit voldaan van hun tafel opstaan. Er zijn miljoenen kinderen die nooit een glas melk zien in hun armtierig bestaan!

• KALORIEN

Een mens heeft tussen 2.500 en 3.500 kaloriën per dag nodig om het te kunnen harden, om normaal te kunnen werken, om min of meer bestand te zijn tegen ziekten. Volgens betrouwbare statistieken zijn er minstens 500 miljoen mensen die niet eens 2.500 kaloriën per dag krijgen, die honger lijden en zelfs niet voldoende kunnen eten om hun maag zomaar wat vol te stoppen en het zwijgen op te leggen. Anderhalf miljard mensen heeft daarbij kwalitatieve honger, dat wil zeggen zij hebben een slechte of eenvormige voeding, krijgen te weinig vitamines of bepaalde stoffen die nodig zijn om een evenwicht in het lichaam in stand te houden. Wanneer iemand dag aan dag alleen maar rijst, mais of maniok moet eten dan heeft die man onvermijdelijk gebrek aan bepaalde bestanddelen die levensbelangrijke functies vervullen.

Percentsgewijze uitgedrukt is het zo dat 28 t.h. van de mensen op deze aarde méér dan 2.700 kaloriën per dag krijgen, 12 t.h. krijgt tussen de 2.700 en 2.200 per dag, maar 60 t.h. blijft onder de 2.000. Er worden iedere dag ongeveer 140.000 kinderen geboren; daarvan zullen er twee op de drie nooit van een welgevulde tafel eten. Een-vierde ervan sterft onmiddellijk na de geboorte, twee-derde sterft vóór de leeftijd van twintig jaar. In Indië is de gemiddelde leeftijd 32 jaar, sommigen zeggen zelfs dat hij lager ligt, zo rond de 26 jaar! Brazilië, Egypte, Meksiko enz... halen de gemiddelde leeftijd van 40 jaar. Bij ons in België wordt dat meer dan 68 jaar en in Nederland gaat men hoger dan zeventig.

• STATISTIEKEN

De tuberculose — gevreesde hongerziekte — maakt in Indië jaarlijks een half miljoen doden. Het tekort aan eiwitten brengt in de hongerlanden de afschuwelijkste hongerziekte: de hongeroedeem. De ledematen, voeten, buik, aangezicht van deze ongelooflijk magere mensen, meestal kinderen dan nog, gaan zwellen. Honderdduizenden komen zo op de wereld om er een tijdlang honger te lijden en dan in onmenselijke omstandigheden te sterven.

Medische hulp is er haast niet. Wij hebben een dokter voor minder dan duizend zieken. In de hongerlanden is er een per 50.000 tot 70.000 zieken; hier is er een verpleegster per 300 inwoners, ginder is er slechts een per 50.000 tot 100.000 mensen.

Andere statistieken: 44 t.h. van de wereldbevolking ouder dan vijftien jaar, kan lezen noch schrijven. De vijftien armste landen vormen 50 t.h. van de wereldbevolking en hebben 10 t.h. van de rijkdommen. De rijkste landen hebben daarentegen slechts 15 t.h. van de wereldbevolking maar 70 t.h. van de inkomsten.

• GROOTGRONDBEZITTERS

De oorzaak van de honger ligt onder meer in uitbuiting, in gebrek aan voldoende kennis en in het slecht verdelen van de voorraden. Zo hebben we als voorbeeld Zuid-Amerika waar het

grootgrondbezit en de monokultuur de grote schulden zijn van de honger-elende. Twee op de drie mensen zijn slecht gevoed, slecht gehuisvest en slecht gekleed. Tachtigduizend grootgrondbezitters hebben de zestien miljoen vierkante kilometer vruchtbare grond in handen. In de omgeving van Buenos-Aires is 40 t.h. van de landbouwgrond in handen van nog geen 320 eigenaars. In Santa-Fe hebben 190 grootgrondbezitters gemiddeld elk 24.000 hektaren, in Argentinië bezitten 14.000 eigenaars de drie vijfde van het land, in Venezuela hebben 1.750 bezitters zeventig procent van de ontgonnen grond en in Peru is het wel het ergste van allemaal vermits de grootgrondbezitter er gemiddeld 100.000 hektaren in eigendom heeft!

In sommige landen wordt melk gewoon weggegoten, koffie of graan verbrand om de prijzen renderend te houden. In het Westen ligt een stock van 130 miljoen ton voedsel. Langs de Amerikaanse kust ligt bijvoorbeeld een vloot van afgedankte schepen vol graan. Er zijn ongeveer 350 miljoen landbouwers in de wereld, daarvan zijn er 250 miljoen die met een houten ploeg werken. Miljoenen verslepen de oogst nog op hun rug omdat zij geen voertuigen bezitten of zelfs het wiel niet eens kennen!

• LIJFEIGENEN

In vele landen werd de grond verarmd door monokultuur of erosie. De erosie ontstond door de onoordeelkundige ontbossing. De monokultuur, namelijk het beplanten van de grond met steeds dezelfde gewassen, bracht met zich dat vruchtbare teelaarde totaal waardeloos werd gemaakt. Zo bijvoor-

Draadversperring tussen Oost en West: ondanks de voorzorgen jaarlijks toch nog duizenden vluchtelingen...

beeld werden de vroegere paradijselijke eilanden van Midden-Amerika omgevormd tot gebieden waar alleen nog maar suikerriet geplant werd. Plaats voor andere gewassen, die broodnodig voedsel moeten opleveren, is er niet. Van de twee tot drie miljoen Indianen die vroeger Cuba bevolkten resten er heden nog ongeveer 60.000 omdat zij door de planters in vorige eeuwen van hun gronden werden verjaagd en vervangen door neger-slaven. Ze kwamen om door gebrek aan vitamines die zij voordien wel kregen toen

zij nog in de mogelijkheid waren hun gronden naar eigen inzicht te verbouwen.

In Peru leven zes miljoen Indianen in lemen hutten. Het zijn de afstammelings van de vroeger zo machtige en welvarende Inca's. Nu zijn zij de lijfeigenen van de grootgrondbezitters die vaak tot 500 families op hun eigendommen hebben wonen en voor het harde werk slechts «betalen» met het voorrecht in een lemen hut te mogen wonen en een smal repeltje grond te bewerken, waar voor de eigen behoeften wat

Terwijl wij aan de kersttafel zitten krijgen miljoenen geen beet te eten; sterven duizenden kinderen van honger, smeekt twee-derde van de mensheid om medelijden...

Wij hebben honger

aardappelen en gerst kunnen gekweekt worden. Dat zijn de moderne laten, de slaven van 1965!

Het menu in Midden-Amerika is zo eentonig als maar zijn kan: bonen en graan. Meksikaanse boeren eten 's morgens, 's middags en 's avonds onveranderlijk tortilla's (graankoeken) en zien nooit vlees, eieren, fruit, groenten... De gevolgen zijn onvermijdelijk: alle ziekten die voorkomen in de hongerlanden door vitaminegebrek. Werken is onmogelijk ingevolge zwakte. Moeders geven hun kinderen alleen maar wat graanpap. Graanpap van bij de geboorte, zijzelf zijn niet in staat graan kroeg te voeden. Hoe kunnen graatmagere mensen gezonde kinderen voortbrengen?

• EEN DOLLAR

In Azië wordt drie vierden van alle energie aangewend om voedsel aan de onwillige grond te ontrukken; 90 t.h. van alle inwoners zijn ondervoed. Op 450 miljoen mensen zijn er in India slechts 10 miljoen die de Hindoegodsdiens niet aankleven, die dus niet geloven in de zielsverhuizing of in de heiligheid van de dieren, voornamelijk van de koeien. Rijst is het voedingsmiddel, veel te weinig voorradig en niet in staat om een volledige voeding te verzekeren. Er heerst een enorm gebrek aan vlees hoewel er koeien genoeg zijn: men zegt één per twee inwoners! Maar ze zijn heilig, mogen niet gedood worden, lopen langs de straten, eten ongestoord de groenten in de winkels en geven geen melk omdat zij toch nog ondervoed zijn... Zo komt het dat negen op tien Indiase kinderen nooit in hun leven een glas melk te zien krijgen! In India sterft 25 t.h. van de kinderen onmiddellijk bij de geboorte, slechts de helft van de overblijvenden wordt twintig jaar en ouder. Honderdduizenden wonen, leven en sterven in de straten. Er zijn vier bevoorrechte kasten en 60.000 lagere kasten, paria's, onzuiveren... Een miljoen mensen sterft jaarlijks aan malaria; het aantal dat omkomt door T.B.C. is ontelbaar. De hongersnood is oorzaak van gebrek aan weerstand tegen cholera, dysenterie, wormziekte. De lepra vormt mensen, kinderen, en tot afzichtelijke vleesklompen, wreet delen van armen en benen, ja zelfs van het aangezicht weg.

Een enkele dollar, vijftig frank, is genoeg voor de injectie die deze vreselijke ziekte in haar beginstadium kan vernietigen. Hoeveel wordt er nutteloos besteed aan bewapening in de wereld? Hoeveel bedroeg het budget voor landverdediging hier bij ons ook weer?

• VLUCHTELINGEN

En dan zijn er de vluchtelingen. Vluchtelingen in de Arabische landen, vluchtelingen in Korea, in India, in Vietnam. Vluchtelingen in Afrika en in Europa. Hun ellende is vaak nog erger omdat zij vroeger misschien in betere voorvanden hebben geleefd, maar ingevolge omstandigheden (meestal oorlog) naar elders moesten uitwijken, veelal met achterlating van hun bezittingen, om in de hongerlijde terechte te komen en er in de meest ongelooflijke omstandigheden te moeten leven.

In Korea zijn er alleen reeds 4 miljoen mensen van het noorden naar het zuiden gevlucht. Ze leven er in kampen of in hutten van papier, schoen en blik. Ze hebben vaak geen schoeisel, geen kleding en vooral geen voedsel. Duizenden kinderen zwerven rond in benden, leven van diefstal, als vodderrapers of vuilbaksnuffelaars. Jonge Amerikanen verkopen zich in Korea aan de Amerikanen voor de prijs van een maaltijd. In India leven vluchtelingen langs de straten, zonder onderkomen, wassen zich in de straatgoten waarin ook de behoeften worden gedaan. In Hongkong leven miljoenen opeengepakt op een klein lapje grond, worden de bergen afgewreten om grond in zee te kunnen storten en wat plaats vrij te maken waarop de sukkelaars die uit China vluchten zich kunnen neerzetten. Om woonkazernes te bouwen waarin gezinnen (meestal uit acht personen bestaande) zich op enkele vierkante meter oppervlakte moeten vestigen, zonder een straal licht, zonder een vlekje groen. Op de platte daken van de huizen heeft zich het schuim neergezet, onder flardjes tentzeil, onder blik en karton.

• OOSTPRIESTERHULP

Ook in Europa zijn er tienduizenden vluchtelingen die uit de landen van het Oostblok komen. Ze wonen in kam-

pen, vaak in de meest ellendige omstandigheden. Wij moeten niet ver gaan om de mizerie te zien. Meest in Europa wordt er dan nog de hulp geboden, worden deze vluchtelingen die in Duitsland of in Oostenrijk terechtkomen opgevangen en geholpen om op nieuw een gewaardigd bestaan op te bouwen.

En dan is er die organisatie waarover wij vandaag, ter gelegenheid van kerstmis 1965 wilden schrijven: Oostpriesterhulp. Zij werd gesticht in 1947 door een toen nog onbekende Norbertijn van de abdij van Tongerlo, Werenfried van de Straaten, die in het tijdschrift «Toren» een gevoelig artikel had geschreven over de nood van de vluchtelingen in de bunkers en de kelders van het kapotgeslagen Duitsland. Dit artikel bleef niet onopgemerkt en het duurde niet lang voor de Norbertijn van zijn oversten de opdracht kreeg hulp te verlenen aan de uit Oost-Europa verjaagde priesters. Daarmee was de Oostpriesterhulp geboren en kreeg zij ook haar naam.

• WERELDOMVATTEND

Sindsdien is zij uitgegroeid tot een wereldomvattende hulporganisatie die ver buiten het oorspronkelijk opzet gegaan is, die het niet bij de «spek-actie» gehou heeft van de eerste dagen toen Vlaamse en Nederlandse boeren varkens vetmestten voor de hongrigen in Duitsland, toen Vlaamse schoolkinderen drieënduizend ruggzakpriesters adopteerden en doeltreffend hielpen, toen heelder hulpkolonnen vrachtwagens met tonnen voedsel, klederen en boeken over de grens reden naar het Oosten om daar de Duitse mizerielijders te helpen, zowel op stoffelijk als op geestelijk gebied, want ook kapelwagens reden mee, vijfendertig in getal, om de zielde van dorp tot dorp, van stad tot stad te gaan waarnemen.

Tal van initiatieven werden genomen, zo onder meer de bouwde die bestaat uit een leger vrijwilligers (zo iets in de aard van de vrijwillige arbeidsdienst voor Vlaanderen) die huizen, scholen en zelfs ziekenhuizen ging bouwen in de vakantietijd.

Kwam dan de Hongaars opstand in 1956 en nadien de grote vlucht van duizenden die voor de kommunisten aan de haal gingen. De duizenden werden

geholpen. In vele landen van West-Europa werd er gepreikt, geschooid. Verenigingen zamelden klederen in, voedsel dat langer kon bewaard worden, geneesmiddelen; kinderen spaarden hun zakgeld en hun snoepgoed, gezinnen adopteerden vluchtelingenkinderen. Er werd een papier vluchtelingenkinderen gewonnen. De actie gaat verder. Oostpriesterhulp richt zich naar andere landen, naar vele plaatsen in de wereld waar nood heerst.

• HELP OOK EENS

In 1961 vloog pater Werenfried van Straaten naar het vere Oosten, bezocht er Korea, Hongkong, Vietnam, India, Indonesië en Formosa. Hij maakte al de schromelijke mizerie mee die in deze landen heerst, beloofde hulp en steun van de organisatie. Later kwam daarbij Zuid-Amerika, Midden-Amerika, de Arabische landen en nog zo veel meer.

En de hulp kwam er. In 1965 bereikte het budget van Oostpriesterhulp de 225 miljoen frank, verzameld bij een half miljoen weldoeners. Waar sommige organisaties, die vooral nobiljonse dames helpen aan een vetbetaalde job moeten helpen, tot een tienduizend van de ontvangen bedragen aan administratiekosten besteden, daar stelt Oostpriesterhulp het met 4,5 t.h. van het budget.

Wanneer gij vandaag en morgen aan welgevulde kersttafels zit, denk dan eens aan de mizerie die er in de wereld geleden wordt, aan de honderdduizenden die vandaag geen beet te eten krijgen, aan de vluchtelingen en aan de kinderen met de afschuwelijk-magere beentjes en armpjes, met de dikgezwollen buikjes en de oneindig-triestige ogen die groot staan te smeken. Schiet eens in uw binnenzak, verzamel wat kleren, laat een beetje snoepgoed uit de geschenkenpakjes over en stuur het naar Oostpriesterhulp, de Vlaamse organisatie die de naam van het vrijgevege, gulhartige Vlaanderen uitdraagt in de wereld. Misschien maakt u door uw gift een van die schreiende kinderen blij, brengt u wat ware kerstvrede in het hart van een hongrelidende. En vergeet de postrekening van Vlaanderen mildheid niet: 4694.29 van Oostpriesterhulp te Tongerlo

Staf De Lie.

Pater Werenfried van Straaten, leider van Oostpriesterhulp gekiekt in de tijd van de «Spek-actie».

HET FEESTJE

Een avondje uit met kantoor. Ook wel eens iets. De dienstoverste had er 35 jaar opzitten en gaf een mossel-feestje. Je weet wel, een van die gezellige avondjes waar je steeds juist te veel zegt als het vroeg wordt, maar ja, dat hoort zo.

In een razend tempo was ik onder het stortbad doorgelopen, had mijn hemd, mijn das en donkerblauw pak aangetrokken en liep juist te laat buiten om de bus nog te halen, maar de buurman, mijnheer Koelcoren — een uitgestreken leider van een zindelijke wasserij — moest juist naar de stad, zodat ik met hem in zijn nieuwe wagen meemocht.

« Tot aan de tunnel », had hij gestist, want als je iets van hem kon zeggen was het wel die ie siste, wat ik nu voor één keer niet zo erg vond.

« We zijn aan de tunnel », zei hij even welsprekend als twintig minuten voordien. Veel konversatie had je er niet aan, maar dat hoefde ook niet; ik moest enkel op tijd aan het station zijn om mijn vrouw op te pikken. Die was naar de kapper en de bontjas van haar zus gaan lenen; dat geeft zo wat kachet, je weet nooit op zulke avondjes.

Toen ik uitstapte aan de tunnel, constateerde ik dat ik mijn manchetknopen vergeten was en ik liep even binnen in een hemdenwinkel, waar men mij crop wees dat men nu ook kleine baleintjes verkocht om je boord netjes te houden. Ik betaalde, stak de vrij dure knopen en de baleintjes op hun respectievelijke plaats en haastte me naar het station, waar mijn vrouw netjes gekapt en met de geleende bontjas stond te geelogen. We liepen nog enkele straatjes om en op vijf minuten van het mosseletablisement namen we een taxi, want met zo een jas loop je niet te voet.

Er stonden al enkele kollega's te wachten met hun vrouwen, ook wel netjes gekapt, maar zonder bontjas, zodat mijn vrouw en ik eerst handjes gaven waardoor ze de kans kregen eens goed te kijken; dan hing ik de vacht van dat stom Indisch lam aan de kapstok en begon met een biertje in de hand wat mee te kouten tot ze er allemaal waren. Meneer Pans, een andere kollega, schoot enkele foto's en constateerde na de eerste film dat zijn batterijtje voor de flitslampjes dood was.

Ook zonder kiekjes (kipjes vind ik nog akeliger) ging het feestje gewild gezellig verder. We waren al in een paar kroegen geweest en de stijfheid van « ja meneer » en « zeker mevrouw » had nu onbewust plaatsgeruimd voor een ferme « Miel » of « Greet », geen onderscheid meer makend tussen daktilo, overste of kollega. De gelegenheden om over werk e.d. te praten werden angstvallig vermeden, hoogstens een toespeling op een en ander. Het bier stroomde niet al te matig en er werd (nog niet) gemorst, wel gedanst, gelachen en over film gesproken. Film die op teevet geweest was natuurlijk.

In een dulle rit naar een andere bierwinkel zijn er slachtoffers gevallen of enkelen gederzert, want we kwamen slechts met vier kopfels aan. We dronken het laatste « laatste » en gingen naar huis. Rekening betalen, jassen aangeven, andere ongewone plichtplegingen en « Dag Greet » en « Dag Miel ».

De nacht was kort en draaiërig. Enkele uren later was het morgen en om 8 uur 30 was iedereen met schele hoofdpijn en even pijnlijke stijfheid present op het kantoor en zei gewoon als altijd: « Dag meneer, dag mevrouw ». Tot er nog eens iemand 35 jaar dienst heeft en we weer die voornamen uit de vergeethoek halen.

Voor de gezelligheid.

bobb bern.

haar eigen Wijsje

Vlaams nationaal

Vrouwen debatteren zelden. Fel ruziën of het roerend eens zijn, dat kan, maar geen kollegiaal debat. Mannen zijn deze sportieve oefeningen van de geest wel vertrouwd, zelfs eigen. Twee mannen in de trein, drie aan de bar, vier bij het kaarten, en het is zó

vleugel meen ik — zich even verleiden tot smalend hoehoo-geroep na een Waalse uitdaging, ze schrok zelf van zoveel durf en ontweek kwasi-beschaamd en schoklachend de ironische blikken van haar mannelijke kollega's

hun politieke kleur de onze. Kleur die we, naar mannelijk voorbeeld, met vuur bekennen kunnen, dat wel. Maar dan zelden uit eigen beweging, wel ter instemming met « de onzen ». Of - zo - graag die matte C.V.P.-er, dacht u soms dat ik met hen niet o-Waalse fanatieker of grove socialist had uitgejouwd? Of de briljante Coppieters, koel-intellektuele Van der Elst, studentikoos-temperamentvolle Mik Babylon, lucide en gestileerd-charmante Hugo Schiltz had toegejuicht?

Maar op de publieke tribune houden waarschuwend bordjes en zwaar geüniformeerde militairen de passies in toom. Dus kon ik enkel getergd voor- of tevreden achterover leunen, tenslotte gefrustreerd huiswaarts treinen. En benut ik deze pagina om « mijn eigen wijsje » te zingen. Een wijsje dat hier en daar niet altijd zuiver klinkt. Want zoals er in het Parlement ook vijanden zetelen die hun veten op persoonlijk vlak uitvechten, zijn er beslist ook politiek mondigere vrouwen. Bent u toevallig zo iemand? Doe u dan toch maar ietsje dommer voor, en laat hij-die-het-weten-kan de subtiliteiten van de

gebeurd: terrein en materiaal voor het debat zijn altijd daar of licht te vinden. Al eens jongelui beluisterd in hun stamcafé? Heftig argumenteren en pittoresk schelden geven hun beoogd wel kleur, maar bloedige vijandschap is er daarom niet per sé oorzaak of gevolg van. Na de rumoerigste discussie komen ze gaaf uit de strijd, blijven ze zoniet altijd broederlijk, dan toch kollegiaal verenigd achter de bierpint. En dat is iets wat ons vrouwen bevreedt en fascineert. Beledig ik vandaag mijn buurvrouw openlijk, dan is dat niet zomaar: ze wordt in bloedige ernst tot vijandin gepromoveerd, en niet tot straks of morgen...

In ons nationaal Parlement mocht ik op grote schaal beluisteren wat me op kleine schaal dagelijks treft.

Tijdens een openbare zitting van de Kamer, vanop de publieke tribune. Er wordt daar geïnterpelleerd, gereageerd, geprovokeerd en hoe! Door-dacht of onbesuisd, mat of vinnig, grof of waardig, maar wie meedoet komt vroeg of laat in de euforie van het debat. En dat blijft de beroeps- of mandaatshalve schaars aanwezige dames vreemd. Zo zijn ze weinig meer dan het decorum waartegen het mannelijk sprekerstalent feller opvlamt. Hier is de man meester en siert zwijgen de vrouw. Al liet een vrouwelijk kamerlid — van de Vlaamse C.V.P.-

Hebben wij dan geen eigen oordeel? Kan persoonlijke interpretatie ons nooit tot een debat verleiden? Zelden wat politiek betreft, waar onze overtuiging vaak die van man,

broer of vader wordt. Want zoals we uiteindelijk hun argumenten beamen, hun bier het beste en hun auto de snelste vinden, wordt tenslotte ook

taalwetgeving nog eens extra verklaaren. Dat gunt u zijn mannelijke trots toch wel?

Annie.

■ NIEUWS VOOR DE HARINGLIEFHEBBERS

(fb) Ik hoorde over de radio dat het niet lang meer zal duren vóór de doodgewone, vulgaire haring een even grote delicatesse zal zijn geworden als oesters. Voor mij is hij dat al, maar mijn huisgenoten verzetten zich halsstarrig tegen de doordringende geur die dit lieve diertje verspreidt van zodra het in de pan ligt. Met spanning wacht ik nu de dag af waarop het gezicht van mijn genodigden zal opklaren wanneer hen bij het binnenkomen deze geur tegemoetwaait...

■ NIEUWS VAN HET GEESTELIJK FRONT

(nvb) In 'n Antwerpse poldergemeente stak een wijs priester vanop de kansel een vermanende vinger in de hoogte en wees op het mogelijk gevaar tot zedenverwildering dat de vele, vele buitenlandse arbeiders die meehelpten om de Antwerpse havenuitbreiding bij elkaar te graven, wel konden opleveren. Tot de mannen sprak de brave pastoor profetisch: « Als het nog erger wordt, mogen wij onze vrouwen niet alleen meer boodschappen laten doen ».

■ OOK DE STRIJDENDE KERK LEEFT

(nvb) Toen broeder Thimoteus zijn negerdorp verliet om elders het reddende doopwater over de hoofden te gaan storten, sprak het dankbare opperhoofd tot de ontroerde missionaris: « Hij was als een goede vader

voor ons. Hij hield van ons en voelde zich niet boven ons verheven, want al is zijn huid wit, zijn ziel is zo zwart als roet ».

■ UNIFORM

(ldt) Ieder jaar bij het aanbreken van de winter wordt de postmeester van de Duitse stad Dortmund aangegrepen door wanhoop: het uniforme beeld der dienstkleiding is telkens weer verstoord door bontgekleurde pullovers en borstwarmers. Nu heeft de postmeester een einde gesteld aan dit jammerlijk on-Duits verschijnsel: hij billijkte weliswaar het dragen van breigoed, doch schreef voor dat het grauw van kleur moet zijn. En dat er daarenboven geen kledingsvergoeding wordt voor uitbetaald. Ordnung muss sein!

■ BESCHAAMDE POLITIE

(ldt) In de goede stad Offenburg moesten de politieagenten dezer dagen hun stem uitbrengen over een merkwaardige verkiezingsinzet: of het politie-koor al dan niet in de stedelijke verkiezingen van Kerstmis zou opluisteren. De Offenburgse ordebeheerders stemden in meerderheid tegen. Een woordvoerder der neen-stemmers verklaarde te vrezen, dat de bevolking geen begrip zou hebben voor kerkergezang en dat de zware jongens bovendien de Stille Nacht-agenten zouden uitlachen.

in memoriam victor servranckx

(nvb) Victor Servranckx is dood. Gestorven op het ogenblik dat in het museum van Elsene een grote retrospectieve hem eerde. Terecht. Toen wij enkele weken geleden even het eerste begin van de abstracte kunst in België aanraakten, hebben we zijn naam niet genoemd. Dat was een jammerlijke vergissing, want samen met deze van de Antwerpenaar Jozef Peeters en zelfs deze van Prosper De Troyer is Servranckx' naam onafscheidelijk verbonden met het ontstaan van de nieuwe kunst in Vlaanderen. In 1917 reeds — de kunstenaar was toen net 20 — stelde hij in de Brusselse galerij Giroux abstract werk ten toon. Toch had Servranckx toen zijn definitieve weg nog niet gevonden. Na avonturen in het dadaïsme en surrealisme zal hij pas 3 jaar later voor goed voor de abstracte kunst opteren. Eerst onder de sterk structurele invloed van Léger, later vanuit zijn eigen ordenende verbeeldingsdrang. Later wordt zijn werk serene, minder ingewikkeld, maar compositorisch en pikturaal nog steeds even sterk en groots. Met het afsterven van de 68-jarige Victor Servranckx heeft Vlaanderen een van zijn grootste schilders van deze eeuw verloren.

DE NAIEVEN

de naïeve schilderij in vlaanderen (1)

In het keurige, typisch Hollandse, maar daarom niet minder mooie en sfeerrijke Museum Boymans van Beuningen, te Rotterdam, kon men in de zomer 64 een der bevreemdendste en prachtigste tentoonstellingen van de laatste jaren afkijken. « De tusthof der naïeven » die later ook te Parijs getoond werd, was gewijd aan het werk van die mannen en vrouwen die zonder enige scholing, spontaan en onbekommerd schilderen uit de drang van hun hart. Er zijn grote namen onder hen : de « douanier » Henri Rousseau, de plantenkweker Bauchant, de dienstmeid Séraphine, Ca-

mille Bombois die binnenschipper was, grondwerker, boerenknecht, en uiteindelijk typograaf, de Italiaanse schoenmaker Mitelli, de Duitse oogarts Paps en de minder bekende, meer met de volkskunst verbonden Haïtiaanse, Poolse en Slavische schilders. Er waren Amerikanen, Engelsen, Grieken, Tsjechen... en er hing één Vlaams schilderij, « De Hemelvaart van Prins Boudewijn » in 1891 geschilderd door de toen 75-jarige Gentse mekaniëciën, bankier, huisschilder, fotograaf en uitvinder van een jammer genoeg niet luchtwaardige vliegmaschine, Louis Delattre.

om Henri Rousseau naast de grootste van zijn tijdgenoten Picasso en Cézanne te plaatsen? Rousseau hield van de mensen en de dingen. Een broederlijk gevoel verbond hem met de bescheiden zaken van het dagelijkse leven. De hand van een vrouw, het doek waarop hij schilderde, bezitten voor hem naast hun gewone voorkomen nog iets nieuws, iets wonderlijks, iets eigens. De schilder verleent deze armzalige, onbeweeglijke dingen een feestelijke en een dichterlijke zeggingskracht. Uit profane objecten, verlamd en afgestorven, bouwt hij een magische wereld op, waarin het contact tussen mens en ding weer tot stand is gebracht.

In meerdere of mindere mate doet elk naïef schilder dit. Met onbeholpen middelen, zonder enige vaardigheid soms, maar steeds met de volledige inzet van al zijn emotionele potentie. Iets waarvan we stil en week worden, waar we ontroerd en dankbaar om zijn.

In een tweede bijdrage over de naïeve schilderij stellen wij u binnen 2 weken enkele Vlaamse naïeve schilders voor. Nic van Bruggen.

Deze bedroevend geringe Vlaamse vertegenwoordiging is wel zeer opvallend als men bedenkt dat wij, misschien meer dan welke gemeenschap ook, een volk van schilders zijn. Er is geen periode in de Europese schilderij kunst aanwijsbaar of de Vlamingen hebben er een dominerende rol in gespeeld. En al staat de naïeve schilderij kunst duidelijk buiten de historische ontwikkeling van wat het begrip « schilderij kunst » traditioneel omvat, het zou wel heel verwonderlijk zijn moest juist voor onze mensen het wonderland van de oorspronkelijkheid, de luthof der naïven, gesloten gebleven zijn. Voor het ontbreken van Vlaamse naïven op de wereldlijst van hen die uit de, vaak zelf gewenste, anonimiteit getreden zijn, is er maar één verklaring : niemand heeft zich tot nu toe de moeite getroost ze op te zoeken. Gedurende een kleine twee jaar nu hebben enkelen zich daartoe wél ingespannen. Het resultaat is dat zopas in de hall van het Nationaal teater aan het Rogierplein te Brussel meer dan 80 doeken getoond werden van Belgische, veelal Vlaamse, naïve schilders. Een tentoonstelling die trouwens zoveel sukses kende dat ze onder auspiciën van het Ministerie van Openbare Opvoeding en Kultuur nu ook in Verviers en Hasselt de museumwanden zal sieren.

Het internationale sukses van de naïve schilderij kunst is zeker geen toeval. Integendeel, juist in de tijd dat de mens zich opmaakt tot de verkenning van interstellaire ruimten, dat het gemeenschapsleven een onmenselijk en gestandariseerd gebeuren geworden is, heeft die mens als tegengif een kinder nodig in het zuiverste en meest kinderlijke gebied van zijn voorstellingswereld; de kunst der naïven biedt hem die inkeer. Wij houden van de kunst der naïven, haar oorspronkelijke en eenvoudige expressiviteit, die ons helpt het technisch-koel klimaat der beschaving te verdragen.

In alle domeinen van de kunst vraagt trouwens de typische volkskunst meer en meer de aandacht. In de Angelsaksische landen is het volkslied populairder dan

ooit, volksdansgroepen worden overal terug georganiseerd, meer en meer gemeenten bouwen een eigen heemkundig museum, de kunst der primitieve volkeren haalt rekordprijzen.

Maar, al lijkt het voor de hand liggend, toch is het verkeerd de naïve kunstenaar een volkskunstenaar te noemen. Er bestaan natuurlijk wel treffende gelijkenissen, maar de essentieelste bedoeling is grondig verschillend. De volkskunst wordt beoefend door bewuste leden van een gemeenschap en volgens een meestal door een eeuwenoude overlevering vastgelegde traditie. De naïeve schilder daarentegen is een rasecht, zuiver schilder, een volledige individualist die alleen persoonlijke herinneringen, voorstellingen of ontroeringen schildert. Waar de volkskunst kollektief en traditioneel is, is de naïeve kunst individueel. De volkskunst heeft een typische stijl, de naïeve niet; elk naïef heeft zijn eigen schriftuur.

Evenzeer is het verkeerd, de naïve schilderij kunst te zien als een richting binnen de kunst van de twintigste eeuw. De wonderlijke simpele produkten der naïven staan buiten de uiteenzettingen en discussies, buiten de historische ontwikkeling van de plastische idee. In zijn scheppingen telt voor de naïeve schilder niets dan « het grote reële » van zijn beleving, van zijn scheppingsdrang. De naïeve schilderij kunst is inderdaad vol decoratieve ongekunsteldheid en verhalende primitiviteit, het zijn er trouwens de charmantste uiterlijke aspecten van. Het wesenlijkste element in deze kunst is de fantasierijke aanschouwelijkheid, de on-eindige vreugde van de ontdekking.

De gewone normen die wij ter beoordeling van een schilderij aanmeten, vervallen tegenover een naïef doek. De intellectueel staat machteloos; alleen de ontroering, de zuiverste menselijkheid is norm geworden. En al klinkt dit misschien wel wat bevredend in de oren van een nuchtere 20ste eeuw, wij geloven dat vooral « de liefde » die maatstaf is. Immers, juist door dit gevoel wordt de

naïef in de eerste plaats gedreven. Zijn werk is het zingen van zijn hart, van zijn utopische realiteit. Hij houdt van de dingen die hij schildert en aangeraakt door zijn kinderlijk onschuldige toverij worden die dingen zuiver als de eerste morgen, worden zijn landschappen het beloofde land. En juist dat is, voor alles, de ultieme verdienste van de naïve kunstenaar: hij verruimt de werkelijkheid, de utopie wordt bij hem beleving.

Daar is bij voorbeeld de grote Rousseau : de man die alle kwaliteiten van de naïve kunstenaar in die mate bezat dat hij boven zich zelf uitgroeiende.

En wie heeft er nu nog bezwaren tegen

met grote «K» zogezegd...

(bbb) De debutant René-Victor Pilhes, schrijver van « La Rhubarbe » werd eind november bekroond met de « Prix Médicis », een vrij hoog gekwoteerde literaire onderscheiding. Deze man bleek niet van humor gespeend, want toen een reporter hem na de bekendmaking van de prijs vroeg of hij stiel had, antwoordde deze 31-jarige auteur prompt : « Inderdaad, ik heb reeds 2 kinderen! ».

(nvb) Hans Ferree heeft als ideeënman en tekstschrjver een soliede naam in de Amsterdamse reclame-wereld, ook al is die naam evenzeer gevestigd op de reclame die hij voor zich zelf maakte als op deze die hij in opdracht voor anderen schreef. Door zijn mondaine beschavingsbarometer « In en uit » die bij de Bezige Bij verscheen, heeft ook de lezende leek hem leren kennen. Nu geeft Hans Ferree een weekbladje uit over marketing, reclame en promotion (Amsterdams voor verkoopbevordering). Een halve pagina in de « Telegraaf » bracht hem 100 abonnés op, die bereid waren 350 gulden (bijna 5.000 fr.) te betalen « Marketing Mix Digest » verscheen uiteindelijk op 8 blaadjes en Ferree kan zich weer op een ander superlatief beroemen : uitgever van het kleinste en duurste weekblad van Europa.

(nvb) Van Robert Brasillach, de in 1944 als fascist vermoorde Franse romancier, dichter en filmkritikus, verscheen (tot spijt van wie 't benijdt) nu toch in de Livre de Poche-reeks « Les 7 couleurs ». Tegelijk publiceerde de om politieke redenen in Zwitserland werkende « Association des Amis de Robert Brasillach » het vrij kostbaar uitgegeven « Hommages à Robert Brasillach ». Het boek telt 416 pagina's er werkten 85 bekende en minder bekende auteurs aan mee. Onder hen o.a. uit ons land Georges Simenon, Pol Vandromme, Karel Dillen en de jonge Henri-Floris Jespers (kleinzoon van de onlangs overleden beeldhouwer en schilder). Het indrukwekkende boek is te bestellen bij Pierre Favre, président de l'AARB, Case Saint François 1214, Lausanne (Zw.).

PIETER VAN DER MEER DE WALCHEREN

Wij hebben onlangs in dit blad een artikel gebracht over Pieter van der Meer de Walcheren, ter gelegenheid van diens tachtigste verjaardag en wij hebben bij die gelegenheid ook zijn « dagboeken » vermeld.

Bij Desclée-De Brouwer verschijnt nu « Dagboek 6 », gaande over de periode van 1962 tot 1964. Wie de eerste dagboeken kent (« Mijn Dagboek » — « Mensen en God I » — « Mensen en God II ») zal onmiddellijk het onderscheid opmerken tussen de langere samenhang der fragmenten van de drie eerste delen en de latere dagboeken. De eerste delen vormen als het ware een doorlopende autobiografie van hoge geestelijke en literaire waarde. De latere « dagboeken » zijn meer dagboek : kortere notities van gebeurtenissen, ontmoetingen, stemmingen, gedachten.

In onze literatuur zijn er niet zo heel veel « specialisten » in dit genre. Menig dagboek toont ons trouwens duidelijk het gevaar aan dat dit genre inhoudt. Vooreerst is er de mogelijkheid tot een appreciatie van feiten en gebeurtenissen, die al te zeer aan het moment gebonden is en die het geheel een onevenwichtige indruk verleent. Daarenboven duikt bij een vlotschrijvend en graag uitwijdend auteur het gevaar op van een gebrek aan selectie, een overdaad die het werkelijk-mooie en belangrijke verdringt in het banale en dorre. Men hoeft bv. maar Léautauds « Journal » te lezen om zich van dat gevaar bewust te worden. Het euvel der onevenwichtigheid kan echter door de auteur zelf bezworen worden bij een elimineren van wat niet aan de « algemene lijn » van het dagboek beantwoordt. Deze lijn bepaalt de auteur : hij vertrekt vanuit een standpunt, een positie van waaruit hij de dingen ziet. Vanuit deze positie worden personen, feiten en dingen beoordeeld naar hun belangrijkheid. Nu is in de meeste gevallen dit elimineren en kiezen spontaan — hoewel dagboek-auteurs als Jünger bv. de korte notities vaak schiften en slechts dat behielden wat voor het totaalbeeld van hun dagboek belangrijk genoeg geoordeeld werd. Men kan bij Jünger bv. vaststellen hoe zijn subjectieve maatstaf een vaste lijn wordt. Ontmoetingen die zijn visie op bepaalde dingen staven of verhelderen, ook de schijnbaar meest-onbeduidende, krijgen een of meer pagina's; aan een objectief-belangrijk ge-

beuren wijdt hij één enkele regel. Bij Felix Hartlaub heeft dezelfde haast strakke subjectiviteit in dit genre een meesterwerk geschapen.

De dagboeken van Pieter van der Meer de Walcheren zijn de neerslag van een geestelijk avontuur, dat nog

steeds niet ten einde is. Het is dit avontuur dat de verbindingslijnen trekt tussen de verscheidene dagboeken en dat tevens eenheid en evenwicht verschaft aan elk boek op zichzelf. Wij wezen reeds op het onderscheid in « dichtheid » tussen de verscheidene boeken. De laatste dagboeken zijn niet zo dicht geweven, de mazen zijn groter.

Maar ook dat is niet verwonderlijk. De periode der eerste dagboeken was die van zijn bekering, zijn reizen, zijn literaire opkomst; de periode ook van zijn veelvuldige contacten met kunstenaars van alle slag en plumeau, van Cocteau tot Bloy. Het was tevens in de geestesgeschiedenis van deze eeuw wellicht de rijkste en meest-bewogen periode.

FILIP TAS FOTOGRAFEERT ANTWERPEN

Mocht u nog op zoek zijn naar een fraai en origineel nieuwjaarsgeschenk en zoekt u het in de richting van een boek, dan geven we u een goede tip : probeer het eens met Lannoo's nieuwste fotoboek. Verleden jaar verraste de Tieltsse uitgeverij ons aangenaam met een pracht-album waarvoor Maurits van Haegendoorn een inleiding schreef : « Vlaanderen tussen gisteren en morgen », waaraan een aantal Vlaamse fotografen samenwerkten. Dit boek heeft dit jaar een zeer mooie navolger gekregen.

« Antwerpen, stad aan de stroom » brengt foto's van de in die stad geboren en getogen fotograaf Filip Tas, die heel wat mensen in Vlaanderen kennen door zijn foto's op de cultuurbladzijden van « De Standaard ». Het zeer mooie en fraai uitgegeven boek wordt ingeleid met een tekst van Ivo Michiels, inleiding die — met het oog op verspreiding van het boek in het buitenland — viertalig is. De eigenlijke fotoredactie en de verklarende teksten bij de foto's zijn verzorgd door Karel Van Deuren, redacteur op een wereldbekend Antwerps fotobe-

drijf. De vormgeving en het kaartmateriaal zijn van de hand van Boudewijn Delaere.

Filip Tas is natuurlijk dé man van dit boek. De uitgeverij liet hem de vrije hand in de evokatie van Antwerpen. Tas heeft dan ook alle beslommingen om toeristisch nut en encyclopedische volledigheid van zich af gezet, om ons zijn Antwerpen te tonen : de stad zoals hijzelf ze ziet en voelt — een uitteraard subjectieve kijk die echter het verrassend resultaat heeft dat iedereen die van Antwerpen houdt en de stad kent, zich

In « Dagboek 6 » blijkt, hoe de oude monnik nog niets van zijn belangstelling voor het geestesleven van zijn tijd verloren heeft. Niet steeds zullen wij zijn appreciaties kunnen onderschrijven, zijn sympathieën voor mensen en gedachten delen. Hetgeen hij bv. over Teilhard de Chardin schrijft, moeten wij cum grano salis nemen. Hetzelfde geldt trouwens voor de opmerkingen van de auteur over het Concilie, de integristen, zijn interpretatie van Marx.

Tenslotte moeten wij er nog op wijzen, dat waar de auteur Nederlands en Vlaams als aparte talen vermeldt, wij van iemand die zoveel contacten met Vlaanderen heeft gehad verwacht hadden, dat hij tenminste toch een dergelijke terminologie niet zou gebruiken — al was het maar om elke dubbelzinnigheid te vermijden.

Wij legden de klemtoon op een paar o.i. negatieve aspecten in dit dagboek.

Dit betekent echter niet dat het als geheel geen belangrijke bijdrage blijft in het oeuvre van een der merkwaardigste figuren uit onze literatuur en ons geestesleven.

onmiddellijk thuis voelt in de visie van Filip Tas.

Dat is dan meteen het grote verschil met de vorige fotobundel van Lannoo : « Vlaanderen tussen gisteren en morgen » werd samengesteld uit de mooie plaatjes van een aantal mensen die hun onderwerp zowel technisch als geestelijk vanuit verschillende standpunten benaderden. Het resultaat was fraai en geslaagd, maar ergens voelde men — bij alle streven naar volledigheid — duidelijk bepaalde leemten. Niet de fotografen — allen van zeer behoorlijk formaat — doch wel het concept van het overigens toch geslaagde boek lag daaraan ten grondslag. « Antwerpen, stad aan de stroom », waarop de visie en de stijl van één enkel begenadigd fotograaf hun stempel hebben gedrukt, heeft ons dan ook veel sterker overtuigd en bevredigd.

Tas is een naam in de foto-wereld. We vermeldden hierboven reeds zijn (haast wekelijkse) bijdragen aan de « Standaard der letteren » : verminkt en ontkracht door krantenpapier en rotatiedruk overtuigen zelfs dié foto's nog. In het buitenland kreeg Tas reeds herhaaldelijk zijn kans, maar Lannoo bood hem nu de gelegenheid om eens met een groot werk in eigen land uit te pakken. De Tieltsse uitgever verdient alle lof voor dit initiatief.

Nu een foto-apparaat praktisch is gaan behoren tot de standaard-uitrusting van ieder gezin is het hoog tijd dat er eens op verantwoorde wijze aan foto-kultuur en foto-voorlichting wordt gedaan. De beste manier daarvoor is nog steeds : goed fotowerk verspreiden onder de fotoliefhebbers, hen leren hoe een goed vakman uiteindelijk zijn resultaat bereikt niet zozeer door technische kneepjes, maar wel door zijn manier van kijken, door zijn artistieke en scheppende visie. Ook in dit verband komen de albums van Lannoo op hun tijd.

Wie zijn binnenlandse of buitenlandse relaties wil verrassen met een stijlvol, modern en toch echt-Vlaams geschenk, doet er goed aan eens een boekhandel binnen te wandelen en « Antwerpen » uit zijn cassette te lichten en te bekijken. Wijzelf vinden er niet zo heel veel aan om het boek ten geschenke te geven : het zit in de eigen bibliotheek, naast « Vlaanderen tussen gisteren en morgen ». Het wacht er — maar dat is slechts officieus — op een derde (thans « Europees ») foto-album van Lannoo.

Filip Tas - « Antwerpen, stad aan de stroom » - 80 blz. + 160 blz. 160 zwartwitfoto's, 6 kaarten. 27,5 x 24,5 cm. Gebonden in fraaie linnen band met mooie stofomslag : 525 fr.

Filip Tas heeft in « Antwerpen, stad aan de stroom » ook oog gehad voor de verkiezingsfolklore van de Sinjorenstad...

TOERISME

KERSTSPEL TE VOSSELAAR

(S.D.L.) Vosselaar : een klein Kempisch dorpke midden de bossen, een gestuikte kerktoeren, een vierkantig marktpleintje met daarrond samengehokt een hoopje huizen. Vosselaar is in Vlaanderen (en ook daarbuiten) bekend geraakt om zijn kerstspel dat nu reeds vanaf 1944 elk jaar in de eenvoudige parochiezaal wordt voorgesteld en gegroeid is onder de leiding van priester-kunstschilder Remi Lens.

Uit nagenoeg alle landen van West-Europa en zelfs uit de Verenigde Staten zijn er mensen naar dat kerstspel komen kijken en hebben erover geschreven. Het is mooi in zijn eenvoud, zoals het opgevoerd wordt door die honkige zwijgzame lieden van Vosselaar.

Dit kerstspel wordt niet geschreven door een bepaalde persoon, het is geen toneelstuk, geen zangstuk, geen mimespel. Het is eigenlijk een geheel van verschillende uitdrukkingsmiddelen en kunstuitingen die verscholen liggen in het gewone volk. Remi Lens drukte het eens als volgt uit : « Iedereen hier in Vosselaar, die wil meedoen, brengt het beste dat hij in zich heeft, als ware het een geschenk dat naar een kerstboom gebracht wordt ». Hij ziet het zo : de jongste halve eeuw aan cultureel werk in Vlaanderen, aan heropbeuring van het volksbewustzijn, heeft diepe sporen nagelaten, vaak onbewust in de ziel van het volk, zelfs bij de meest eenvoudige mensen. Vaak herinneren zij zich (om een voorbeeld te geven) oude Nederlandse liederen die zij in hun jeugd geleerd hebben van grote mannen, dichters en kunstenaars uit ons volk die de kleine Kempische dorpen doortrokken om de gewone man weer wat bij te brengen. Remi Lens is er in geslaagd die onbewuste kennis uit het volk te puren.

Op het patroon van het plaatselijke le-

ven, de mensen, de natuur en de dieren heeft hij het kerstspel gebouwd. Hij zag, zoals alleen hij kunstenaar dat kan zien en zoals hij het trouwens op zijn doeken gepenseeld heeft, de dingen die in het spel konden betrokken worden. Schaapherders waren er in Vosselaar niet meer. Wel een stroper, als een laatste vrijheidslievende, in zichzelf gekeerde figuur, die buiten het dorp in de hei woonde, drie buitenmaatse mannen die de Drie Koningen zouden vormen, een hond die langs de straat bengelde, een Lieve Vrouw en een Sint Jozef, Allemaal mensen uit het dorp die samengebracht worden in een decorum dat hen vertrouwd is vermits het de dingen en de landschappen van ter plaatse voorstelt : de bossen, de heide, de armtierige hut zoals zij vijf en twintig jaar geleden nog te vinden was in de streek.

Er wordt daar geen siroop-zoet « Stille Nacht » gezongen, niets protserigs ten tonele gebracht, niet toegegeven aan een vaak even onnatuurlijke modernistische stijl ook... Het is volks, gewoon, normaal zoals bijvoorbeeld in die scene waar de stroper door de hei sluipt en, in plaats van de verwachte haas te vinden, op een pasgeboren kind stuit.

Alleen de inwoners van Vosselaar mogen aan dit kerstspel deelnemen, juist om hiermee te bewijzen dat een kleine, gesloten gemeenschap uit zichzelf een buiten-

gewone verwezenlijking kan brengen en om het buiten het beroepsmatige te houden. Er werd voor dit kerstspel nooit doelbewuste propaganda gemaakt, de duizenden bezoekers (in de loop der jaren 80.000) deden dit ten overvloede. Naast toeschouwers uit eigen land kan men in die kleine parochiezaal van Vosselaar, die alles bijeen slechts een driehonderd toeschouwers kan bevatten, ook bezoekers van allerlei nationaliteiten zien. Zo mocht Vosselaar reeds Fransen, Nederlanders, Engelsen, Duitsers, Amerikanen, Indiërs en

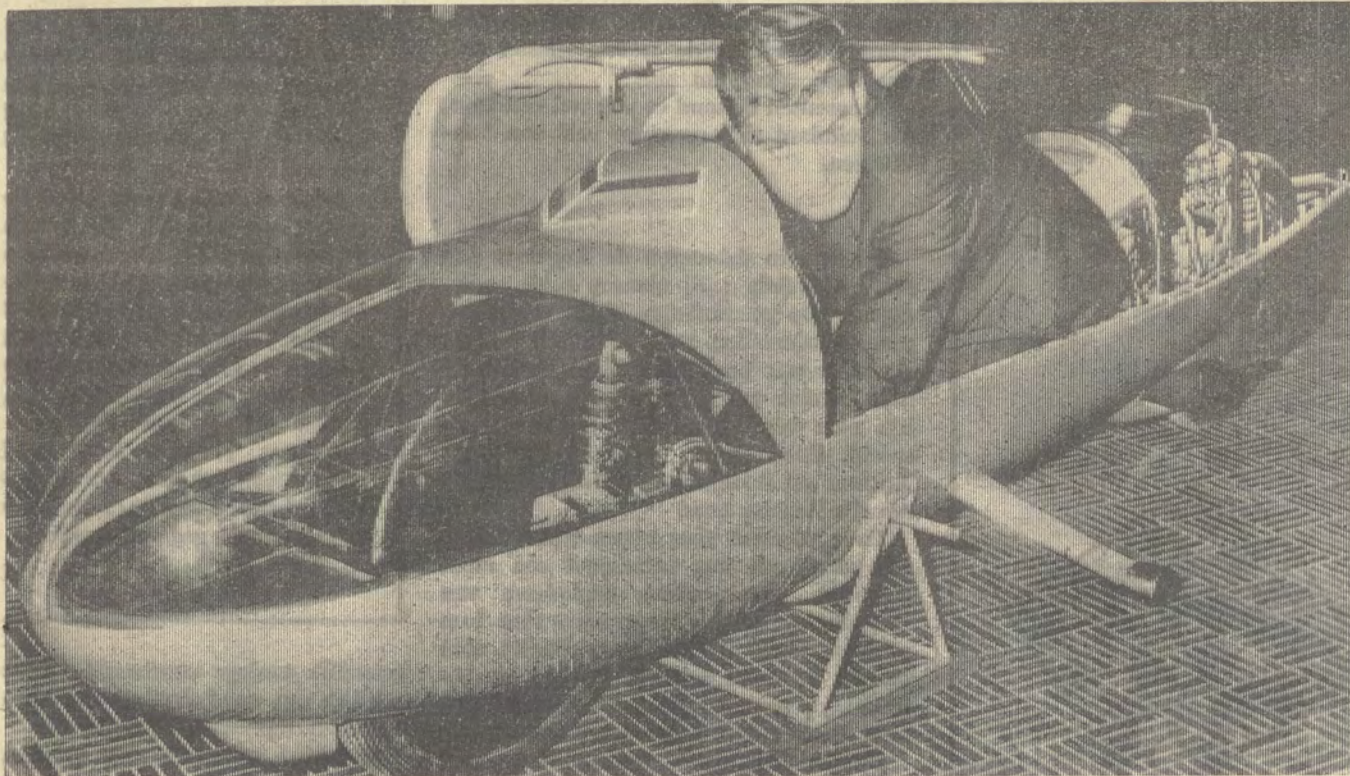
zelfs Chinezen begroeten! Men heeft aan de mensen van Vosselaar reeds voorgesteld op andere plaatsen te komen om hun kerstspel op te voeren, ja zelfs op de Brusselse Grote Markt, maar zij hebben het steeds kordaat geweigerd.

Wie dit unieke spel wil zien moet er de nachtelijke rit voor over hebben naar dat kleine dorpke in de Kempen.

PRAKTISCHE INLICHTINGEN

Vosselaar ligt in de buurt van Turnhout, rechts van de baan als men van Antwerpen komt (over de E-3 die nog altijd in erbarmelijke staat is). Men verwaart niet met Vosselaar dat in de buurt van Herentals ligt! De opvoeringen vinden dit jaar plaats op 26, 28 en 29 december telkens van 7 uur tot 9 uur 's avonds. De toegangsprijs bedraagt 50 frank; kaarten kunnen besteld worden bij dhr Leo van Beeck, Antwerpsesteenweg 174, Vosselaar. Telefoon 014-611.10. Voor zover er nog plaatsen beschikbaar zijn, kan men ook betalen aan de ingang van de zaal.

AUTO

De torpedo hierboven is geen pocket-maanraket en zelfs geen miniatuur-duikboot. Hij is, net als dat scootertje of die brommer van u en mij, een motorfiets. Maar dan wel een zeer gehaaide. Met dit ding en aan een snelheid van 210 km/u vestigde de Duitser Rudolf Kunz op 23 oktober het nieuw 50 cc-rekord. Het brommertje stond voor fietsgraag Nederland te kijk te Amsterdam.

PRODUKTIE

Uit de Verenigde Staten kwam zopas de verblijdende tijding, dat de negen miljoenste wagen er dit jaar van de lopende band is gereden : een nieuw en absoluut produktierekord.

Om de zeer gunstige evolutie van de Amerikaanse autoproduktie even in de verf te zetten,

laten we hierna de cijfers volgen zoals ze geraamd werden begin van dit jaar. Verenigde Staten 7.350.000. West-Duitsland 2.750.000. Groot-Brittannië 1.700.000. Frankrijk 1.250.000. Italië 1.040.000.

In 1963 bedroeg de produktie in de Verenigde Staten 7.549.920; in West-Duitsland 2.414.107; in

Groot-Brittannië 1.607.939; in Frankrijk 1.520.827; in Italië 1.105.291.

ONGEVALLEN

Méer auto's en dus ook méer ongevallen. In België werd een familiale vereniging opgericht, die gaat ijveren voor de bescherming van de kinderen in het

verkeer. Gedurende de jongste vijf jaren werden immers niet minder dan 35.000 kinderen het slachtoffer van een verkeersongeval. Voornaamste oorzaak : onvoorzichtig oversteken.

In 1963 eiste het verkeer 80.000 doden en 1.712.000 gewonden alleen al in 22 Europese landen. Ter vergelijking : de oorlog in mei 1940 kostte België ongeveer 11.000 gesneuvelden en de atoombom op Nagasaki benam minder mensen het leven dat het verkeersjaar 1963 in Europa.

LONEND BAANTJE

Wereldkampioen Jimmy Clark reed dit jaar op de autobanen een inkomen van zowat tien miljoen Bfr. bij mekaar. Mindere goden moeten het stellen met bedragen tussen twee en vijf miljoen. Jimmy Clark krijgt voor iedere Grand Prix een slordige 75.000 Bfr startpremie en hij ontvangt daarnaast vaste jaarlijkse bedragen van Dunlop, Girling, Ford, Esso en Lotus.

Of al dat geld gelukkig maakt? De Britse sportjoernalist Hunter Davies betwijfelt het. Hij is van mening dat de Engelse autorenners weinig zin hebben voor humor en voor culturele zaken. Ze zijn daarenboven egocentrisch en het kan hen geen barst schelen wat er in de wereld buiten de omloop allemaal gebeurt.

VERF

Vele kleintjes maken een groot. Op België's niet overdadig van signalisatie en aanduidingen voorziene wegen werden in 1964 niet minder dan 390.000 kg reflekerende verf uitgestreken.

Wij sport

vlaams nationaal

In afwachting van de wereldkampioenschappen voetbal volgend jaar in Engeland, hebben de Engelse « soccers » aan miljoenen televisie-kijkers het bewijs geleverd dat met hun kandidatuur voor de wereldtitel rekening moet worden gehouden. Het Engels nationaal elftal won in het Madrileens Bernabeu-stadion vlot van Spanje, individueel briljant doch als ploegbestaande, met 2-0 cijfers. Het onvermoeibare broederpaar Jack en Bobby Charlton, motor en brein van het « Elfal met de Roos » stuwde de Britten naar een schijnbaar gemakkelijke zege. Schijnbaar, ja, want een overwinning tegen een evenwaardig elftal behaalt men niet zonder er zich voor in te spannen. Maar bij de voetballende onderdanen van Queen Elisabeth zijn die inspanningen zo gedoseerd en lijken de spelakties zo eenvoudig, dat men de indruk krijgt dat het allemaal vanzelf gaat.

OVER ENGELSE VOETBAL

Zo eenvoudig is het nu ook weer niet. Vooralere ze dergelijk resultaat bereiken hebben deze beroepsspelers zich jaren moeten bekampen in hun voetbalstiel.

Daarbij mag men niet uit het oog verliezen, dat het Engels voetbal van ver terugkomt.

Groot-Brittannië, bakermat van de voetbalsport, beheerste jarenlang het wereldvoetbal. De Britten waanden zich onoverwinnelijk : op het Wembleystadion was nog nooit een buitenlandse team komen winnen.

Tot Hongarije kwam met de onvergeleekbare Puskas, met Kocsis, Hidegkuti en al die andere wonderbare voetballers.

26 november 1953 : een kille herfstmiddag, slierten Londense mist en zes Hongaarse doelpunten. Een 3-6 nederlaag voor het trotse Albion : het was één van de somberste dagen in de Engelse voetbal-

geschiedenis. Men schreef toen dat het rijk van de Engelse voetballers uit was, dat hun spelopvattingen verouderd waren en dat Matthews en Co tot de legende behoorden.

De Engelsen dachten er anders over. Zij wilden wel toegeven dat zij de evolutie van de voetbalsport op het kontinent volkomen hadden genegeerd en dat dit verkeerd was geweest. En zij kwamen kijken naar de continentale voetballers, vastbesloten zich aan te passen en opnieuw de eerste voetballende natie van de wereld te worden.

Nu, twaalf jaar later, zijn ze terug. Hun voornaamste wapen is de nuchterheid en de kalmte die zij praktisch nooit verliezen, zelfs niet in de rumoerigste wedstrijden.

Deze eigenschappen vonden wij terug bij de leider van de Engelse competitie, Liverpool, dat in zijn dubbele konfronta-

tie met het Waals voetbal op duidelijke wijze zijn superioriteit bewees.

Wat de jongens van Bill Shankly ons tegen Standard lieten zien, was hogeschoolvoetbal; voetbal, zoals het moet gespeeld worden.

Want wat is hoofdzaak tijdens een voetbalwedstrijd? Méér doelpunten aantekenen dan zijn tegenstrever. Niet tot elke prijs en met alle middelen (ook ongeoorloofde) beletten dat de tegenstander doelt, zoals bijvoorbeeld de Italianen thans doen.

Welke zijn nu de factoren die in de voetbalsport een rol spelen?

De fysiek, de techniek, de taktiek, de mentale toestand en het psychologisch doorzicht... Of dit werkelijk allemaal te

pas komt bij een doodeenvoudige voetbalmatch? Zeker, indien men ze goed wil spelen.

Wie de beide wedstrijden tussen de Luikenaars en de « Reds » heeft gezien, zal voorzeker onder de indruk gekomen zijn van de enorme fysiek waarover de Liverpool-spelers beschikken : zij zijn in staat om gedurende negentig minuten te voetballen aan een zeer hoog tempo. Technisch zijn ze praktisch allen even knap. Op het taktisch plan hebben wij bemerkt, dat Liverpool en ook het nationaal elftal van Engeland een elastisch 4-2-4-systeem met sukses toepassen, d.w.z. met verdedigers in de aanval en aanvallers in verdediging, naargelang de omstandigheden dit vergen.

Een typisch voorbeeld hiervan : de twee doelpunten van back Lawler tijdens de wedstrijd te Liverpool!

Wat nu de psychologische kant betreft, hebben de Engelse voetballers bewezen, dat zij ook dat wapen met gunstig gevolg hanteren : op Anfield Road mochten de luidruchtige Engelse supporters reeds na twee minuten juichen.

De Luikenaars waren verrast en vier minuten na de rust kregen ze de genadeslag : de verrassend opgedoken Lawler glipte tussen Vliers en Spronck en kopte machtig een tweede treffer naast Nicolay in het net. Toen was de wedstrijd gespeeld; de Gentenaar Storme scoorde weliswaar nog een tegenpunt, maar meester-dribbler Thompson schoot de Luikse illusies met een derde doelpunt stuk.

Theoretisch bestond er nog wel een kans, dat Standard zich op eigen veld zou kwalificeren.

Op Sclessin debuten de Engelsen dan ook voorzichtig : zij akteren sterk verdedigend. De geestdriftige, doch vaak onprecieze aanvallen van Standard vangen zij kalm op; bovendien wordt het leder niet lukraak weggetrapt, maar onmiddellijk naar een vrijgespeelde maat doorgespeeld. Geen show, geen tierlantijntjes. Nuchter en doeltreffend voetbal produceren die Engelse boys!

Twee minuten voor rusten scoort Claessens dan toch nog verrassend een mooi doelpunt. Het stadion explodeert van vreugde, de Luikse supporters zien hun poulains reeds in de kwart-finales. Een tweede doelpunt volstaat om dit te bereiken, op voorwaarde dat Liverpool niet meer doelt. Zover kwam het evenwel niet.

Onmiddellijk na de herneming wandelt St John met de bal voorbij enkele Luikse achterspelers en zendt dan gepast in. De voet van Hunt doet de rest.

Het wordt kil om de Luikse harten, want nu zijn twee nieuwe doelpunten nodig om Liverpool uit te schakelen.

De Britten voelen instinctief de ontreddering bij hun tegenstrevers en dringen gevaarlijk aan. Zes minuten na het eerste doelpunt rukt rechtsbuiten Callaghan op langs de zijlijn en centerd dan op halve hoogte.

Als een raket schiet St John's hoofd het leder tegemoet en Nicolay is een geslagen doelman. Er blijft nog meer dan een halfuur te spelen, maar de thuispelers zien het hopeloze van de situatie in en laten de armen hangen.

Het Engels voetbal heeft eens te meer zijn slag thuisgehaald : lichamelijk en

TROFEE VOOR SPORTVERDIENSTE

De Vlaamse sportjournalisten waren kwasi unaniem met hun vernietigend oordeel over de keuze van de jury voor de « Trofee voor Sportverdiensite », die werd toegekend aan de 1ste Jachtwing Bevekom!

Zonder de verdiensten van deze piloten te willen minimaliseren, trok de Vlaamse sportpers toch de sportieve waarde van deze militaire prestatie in twijfel.

In Het Volk schrijft Stef Goossens : « Daarom : onze hartelijkste felicitaties aan de piloten van de 1ste Wing. In het kader van het leger, van het Ministerie van Landsverdediging of op welk vlak dan ook, hadden zij beslist een grote onderscheiding verdiend ».

B.V. in Volksgazet steekt er een beetje de draak mee : « Een ding is hoopgevend » meent hij. « Wie in de toekomst ook ons land binnenvalt, zal rekening moeten houden met de stootkracht van de Jachtwing van de Belgische Luchtmacht te Bevekom! Laat Russen en Chinezen maar komen, wij houden stand ».

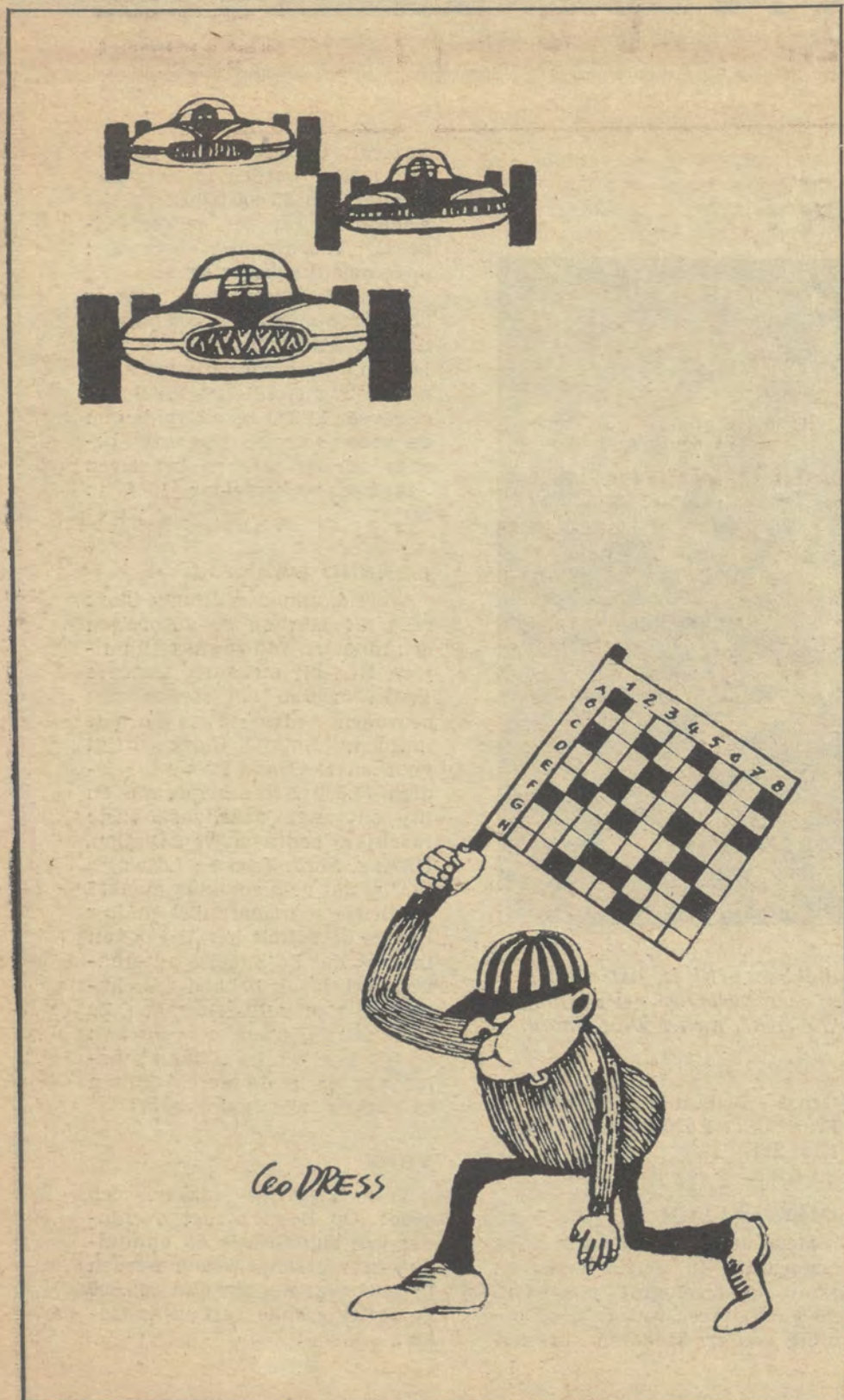
Roger Robberechts in de « Gazet van Antwerpen », tenslotte, neemt kordaat stelling tegen de heren juryleden van de Trofee :

« We gaan er eens ernstig over nadenken deze jury in de toekomst gewoon te negeren ».

Een nationaal karakter heeft ze immers niet. Haar uitnodigingen verstuurt ze meestal in het Frans (wat reeds strubbelingen meebracht), op het diploma van Gaston Roelants moet ge het Nederlands met een vergrootglas gaan zoeken en op de trofee zelf is geen woord Nederlands te vinden. Deze kaakslagen nemen we niet langer ».

En hij besluit : « Wij sportjournalisten moeten de hoeden maar eens bij elkaar steken en zelf een jury samenstellen. Een jury die dan zelf de « Sportman van het Jaar » kiest. Zoals in andere landen. Voor de publiciteit zullen we zelf zorgen. We hopen dat we collega's zullen vinden die oordelen zoals wij. Wijzelf kruipen geen millimeter meer voor deze « Jury du Trophée Nationale du Mérite Sportif » die al veel te lang onze publiciteit heeft gekregen ».

Moedige taal, die wij zeer waarderen en een voorstel, dat het overwegen waard is? Want is het niet ergerlijk, dat de ondervoorzitter van de « Jury », m'as-tu-vu Victor Boin met een minachtend gebaar de mensen van de Vlaamse Televisie afwimpelde, toen zij hem enkele vragen wilden stellen? Deze heer was tot vorig jaar voorzitter van het Belgisch Olympisch Komitee. Men kan zich inbeelden hoe goed de Vlaamse sportlui daar gediend werden...
G.T.

geestelijk terdege voorbereid, hebben zij taktisch en psychologisch de zwakheden van hun tegenstrevers uitgebuit.

Het lijkt misschien ver gezocht, doch een aandachtig toeschouwer kijkt geboeid toe wanneer hij dergelijk verfijnd sport-spektakel ziet; hij ontdekt de talloze spelvarianten van de eenvoudig-lijkende voetbalsport, de charme van sober en effectief voetbal, waarvan de Engelsen de grootmeesters zijn.

Anderlecht mag zich gelukkig achten niet op Manchester United te zijn « gevallen » voor de volgende ronde van de Europa-beker. De tegenstrever is « maar » Real Madrid en voor de Brusselaars — die de laatste tijd véél rechtstreeks spelen dan vorig seizoen — geen onmogelijke opgave. Manchester, met Boddy Charlton en Dennis Law, zou voor de paars-witten wellicht een onoverkomelijke hinderpaal zijn geweest om tot de halve-finales van de Europa-Cup door te dringen.

Cyriel Temmerman.

BOOMKWEKERIJEN

H. LAMBRECHTS P.v.b.a.
Dries 16, Beerzel (Antw.)
Telefoon : 015/41198

TUINAANLEG ONDERHOUD

Bestuurder Jos Feyaerts

Laan- en bosbomen, kanada's, sierdennen, rozen,
sierstruiken, maasrotsen, alles voor de tuin.

INTERNATIONALE BRIEFWISSELING

Stort 300 Fr. op PCR. 1021.41 van ARDAEN Pierre, Torhoutsteenweg, 233, Oostende. U ontvangt gedurende één jaar ons maandblad met adressen voor BRIEFWISSELING, binnen- en buitenland. - PROEFNUMMER met méér dan 400 adressen tegen storting van 50 Fr.

GELD VANAF 3.75%

Loontrekkenden tot 100.000 F; zelfstandigen, landbouwers tot 500.000 F. Auto, grond, eigendom, tot 100 %.

Krediet, geen voorschot nodig.

20.000 = 36 x 642

50.000 = 60 x 998

100.000 = 60 x 1996

100.000 = 120 x 1092

Telef. : 03/35.98.85, tot 21 uur of schr. F.B. Bisschoppenhoflaan 69 te Deurne-Antwerpen. — Ik kom thuis.

Fleischmann
HO

MÄRKLIN

Babywereld

Diepestraat 44 (tel : 32.44.30)

ANTWERPEN
Alle kwaliteitsspeelgoed
Spellen voor groot en klein

FALLER · VOLLMER
BARBIE · POPPEN
LEGO · MATADOR
ENZ. ENZ.
Steeds open tot 21 uur.

ALLES VOOR UW TUIN

Gazonmaaiers

Zwembaden

Motorzagen

Sproeiers

Firma DE COCK

Antwerpsesteenweg 96-98, Kontich. Tel. 53.12.11

Grote lens:
GLAZEN en MONTUREN,
Gratis voor verzenden.
Herstellingen in eigen werkhuys.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optiker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(let a.u.b. op het huisnummer)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op verloon dienst.

Torpedo

VAN HEUKELOM P.V.B.A.

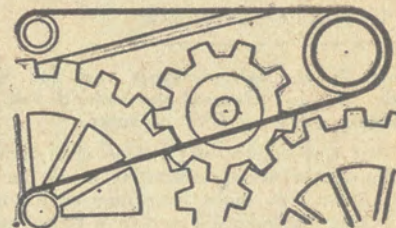
Olympia

Schrijf- reken- adress- duplicator- boekhoudmachines
OP EENVOUDIG VERZOEK DEMONSTREREN WIJ, BIJ U THUIS OF BUREEL
met 10 verschillende merken

Nieuw - Okkasie - Kontant - Krediet -
Prijzen vanaf 2.450 fr. met waarborg

TEL. 45.80.67 A. Ullenslei 38, SCHOTEN

HERSTELLINGEN

ONDERHOUD

Vlamingen in Wallonië, dit is de gelegenheid om uw kinderen hun moedertaal niet te laten vergeten.

Katholieke familie, woonachtig in kasteel, AANVAARDT STUDERENDEN DIE HUN TALENKENNIS WENSEN TE VERVOLMAKEN.

- Drie uur Nederlands en Frans per dag.
- Paasvakantie — 3.466 tot 17.466.
- Dagelijks 3 uren les + pension — Prijs 4.000 F.
- Juli Augustus
- Dagelijks 3 uren les + pension — Prijs 6.500 F. per maand.
- September
- Speciale sectie voor leerlingen die zich op hogere studies voorbereiden — Prijs 6.500 F.

Voor inschrijvingen : MEVROUW MAHIEUX, Kasteel van Casteau, CASTEAU.
Telefoon : 065/283.47.

modern bandenbedrijf

Wim De Ketelbutter

in voorraad

WINTERBANDEN met SPIKES

OSBROEKSTRAAT 47 (Watertoren)

AALST

TEL 053/22063

KREDIET EN FINANCIERINGSVENNOOTSCHAP

— FINANCIERINGEN

— LENINGEN

— HYPOTEKEN 1e en 2e rang.

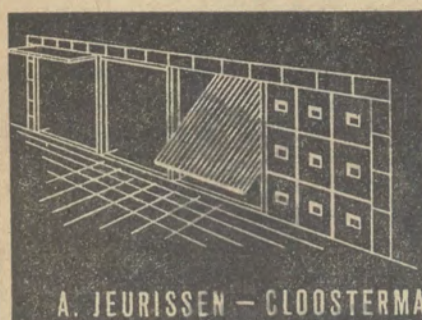
Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN — Telefoon : 03/37.54.38.

VERZEKERINGEN

- LEVEN
- AUTO
- HUIS
- INBOEDEL

VAN DER PAAL-VOORBRAECK EN Co

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN.
TELEFOON : 03/37.54.38

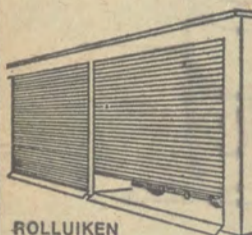

WENTELPOORTEN

In hout, staal, aluminium of plastic.
Standaarduitvoering of naar gewenst model.
Systemen aangepast aan de aard van het bouwwerk.
Hand- of elektrische bediening.

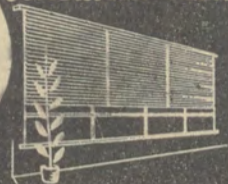
ZONHOVEN • TEL 132 31

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA

ROLLUIKEN
In hout, staal, aluminium of plastic.
Hand- of elektrische bediening.
Alle systemen.
VENETIAANSE ZONNEBLINDEN
Bediening met koorden of met stang en windwerk

VENETIAANSE BLINDEN
SOMBRILLA-FLEX

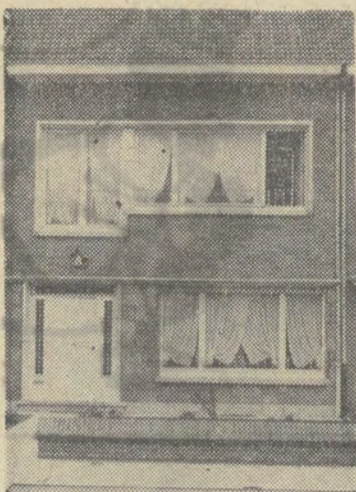
TEL 132 31

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN PVBA ZONHOVEN

Vertegenwoordiger voor Antwerpen (Stad en provincie):
L. VANDEVELDE,
Sint Damiaanstraat 17. Wommelgem - Tel. : (03)53.67.27

Om in 't goede seizoen te kunnen aanvatten met **BOUWEN**
DENK THANS reeds aan plannen maken !!

Te Kontich bieden wij U zeer gunstig gelegen bouwgronden aan
LANCEERPRIJZEN

PAASBLOEMHOF

PRONKENBORG

Nieuw Kontich,
bij kerk, scholen, winkels.
Niet ver van het station.
Mooie landelijke ligging midden villawijken
— gronden vanaf 104.800 fr.
— bouwen 395.000 fr (éénsgezinswoningen met 3 slaapkamers)

**GEEN SERIEBOUW ! - HOGE LENING !
FORMALITEITEN ZIJN ONZE ZORG**

Het aanbod is beperkt - profiteer nu - vraag onmiddellijk inlichtingen bij :

Algemeen Bouwbedrijf KUNNEN
Antwerpen, Meir 18 Tel. 32.92.18

Alle dagen van 9 u. tot 18 u. — 's zaterdags tot 17 u.

Deze en andere projecten bouwen wij...
Vlak bij centrum Kontich.
Verkaveling voor meesterwoningen en opbr. huizen
— grond 115.334 fr.
— Bouwprijs 508.524 fr.
ook op U W grond !

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR
DIT BLAD
dienen toegestuurd aan onze
PUBLICITEITSDIENST :

S. De Lie. « Papenhoek ». Berendrecht Tel (03)73.66.59
Ook de zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

VIERT JAAR-IN JAAR-UIT

in café "Peter Benoit"

Frankrijklei 8 — ANTWERPEN.

- ★ Orkest « DE PRETMAKERS »
- ★ Geschenken, verrassingen en bal.
- ★ Koud buffet gans de nacht.

Interfonie

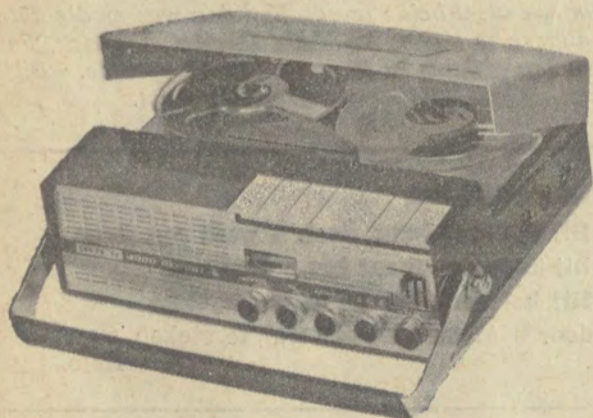
Geluidsversterking in de perfectie voor zalen, reclamewagens, kerken, huiskamers enz...

"DE GELUIDSBRON"

Lange Leemstraat 32
ANTWERPEN - Tel. : 33.04.95.

Radio - T.V. draagbare radiotoestellen, platendraaiers. Wij vertegenwoordigen enkel merken van de hoogste hoedanigheid — Bandopnemers vanaf 2.250 F tot 117.000 F.

Op vertoon van deze aankondiging geniet U speciale voorwaarden.

VOOR ALLE ONROERENDE
VERHANDELINGEN IN
BINNEN- EN BUITENLAND :

RUDI VAN DER PAAL

Jan Van Rijswijcklaan 62,
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/38.91.24.

GEREED OM DRAGEN !

G. BERGERS

- Winterjassen
- Wagenjassen
- Goede kwaliteit
- Modern van snit

Sint-Jans-Vliet 19 (Kleine Tunnel) Antwerpen
Tel. 33.91.65

ONS ANTWOORD AAN BRUSSEL !!

Frans VAN HOOF

Lic. Hand. & Fin. Wet.

Verzekeringen
Spaargelden
Leningen

Postrek. 42.99.88
Tel. 016/65.243
KAMPENHOUT
Brouwerijstraat 14

Vlamingen houden voortaan hun geld
in EIGEN HANDEN !!!

DAAROM AL UW VERZEKERINGEN...
AL UW SPAARGELDEN...
AL UW LENINGEN...

UITSLUITEND naar VLAAMSE maatschappijen
Alle inlichtingen vrijblijvend, ook bij U thuis.

VEILIG — VOORDELIG — VLAAMS

Koop Uw Appartement
rechtstreeks aan eigenaar
2 - 3 slaapkamers
KLAAR tegen JUNI 1966
Ligging Oostende-Maria-kerke,
Nieuwspoorsteenweg 250-254
op 300 m. van 't STRAND
z.w. Centra - afgev.
A. Devreese
40 pyck de ten aerdelaan
STONE

aan onze stations :
Kwaliteitsbenzine en gasolie
tegen verminderde prijs !

BECO

levering van gas- en
stookolie vanaf 1.000 l.
inrichting van benzinestations.

KWALITEIT ! — PRIJS ! — BEDIENING !

BECO p.v.b.a. Antwerpen. Paardenmarkt, 20. Tel. (03)32.04.77 - 32.02.10

DRESS

leo DRESS

DRESS

onget **WJ**feld
vlaams nationaal

HANNES EN WANNES

H. — Ben je bijgelovig?
W. — Ik? Bijlange niet! Hoe kom je er bij?
H. — Dus denk je niet dat 13 ongeluk brengt?
W. — Haha, die is goed: 13 is toch een geluksgetal!

RAADSEL

Iemand won in een tombola de eerste prijs en verloor meteen iedere zin voor initiatief. Wat was die eerste prijs?

Een T.V.

KORT VERHAAL

« Ja », zei ze voor de twaalfde maal in een uur, « ik ben over vijf minuten klaar ».

WOORDENBOEK

Bes - potter
Bes - puiten
Bij - en - was
Bij - oor - zaak
Bla - uw - voet
Bod - ega

WIST U ...

... dat er drie soorten leugens zijn: meeneed, gewone leugen en statistiek?

BEPALING

Politiek is de kunst om van de rijken geld en van de armen stemmen los te krijgen, onder voorwendsel beide tegen de andere te zullen beschermen (zo althans in de P.V.V.).

« Bieslook, zoveel beter dan newlook » (advertentie).

... en dan was er die acteur die Hamlet, Shylock, Faust en Biljart speelde. Biljart trouwens best.

ZEEMANSLEED

Hij trouwde haar, doch 't werd een strop; hij koos dan maar het ruime sop. Hij had zich beter kunnen wreken door haar, en niet van wal, te steken.

folio.

leo DRESS

DRESS

juan de anarchist

